

Organisationskommittén för strålsäkerhets rapportering till regeringen den 29 februari 2008

Organisationskommittén för strålsäkerhet (M2007:05) ska enligt kommittédirektiven En ny myndighet med samlat ansvar för strålskydd och kärnsäkerhet (Dir. 2007:135) inkomma med förslag till anslag för myndigheten och verksamhetsplan för perioden den 1 juli - 31 december 2008 samt budgetunderlag för perioden 2009-2011.

Därutöver skulle kommittén samtidigt lämna förslag till namn på den nya myndigheten. Eftersom kommittén redan i en skrivelse den 18 december 2007 (dnr 007/13) inkommit med förslag till namn på myndigheten, behandlas inte den frågan i denna rapport.

Kommittén ska senast den 31 mars lämna förslag på verksamhetsmål för den nya myndigheten. Kommittén har gjort bedömningen att förslag till verksamhetsmål och därtill följande förslag till verksamhetsgrenar behöver utarbetas innan arbetet med Verksamhetsplan, förslag till anslag och budgetunderlag för perioden 2009-2011 kan utarbetas. Därför redovisar kommittén även förslag på verksamhetsmål i denna rapport.

Förslagen är genomgångna med de sakkunniga och de centrala arbetstagarorganisationerna. När det i bilagorna refereras det till organisationskommittén ska detta läsas som utredarens ställningstaganden och inte en samlad avvägning av hela kommittén.

Denna rapport omfattar utöver detta missiv fyra bilagor:

1. Förslag till verksamhetsmål och verksamhetsgrenar för Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet
2. Verksamhetsplan för Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet den 1 juli-31 december 2008
3. Förslag till anslag för Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet den 1 juli - 31 december 2008

4. Förslag till budgetunderlag för Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet 2009-2011

Ann-Louise Eksborg
Särskild utredare

Fredrik Hassel
Huvudsekreterare

Organisationskommittén för strålsäkerhet

M 2007:05

**Förslag till verksamhetsmål och verksamhetsgrenar för
Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet**

1 Inledning

I denna bilaga redovisas kommitténs syn på verksamheten och hur den bör styras av regeringen genom verksamhetsmål och verksamhetsgrenar. Kommittén har utgått från att de av regeringen antagna politik- och verksamhetsområdena inte kommer att justeras mot bakgrund av sammanläggningen.

Bilagan inleds med ett kapitel som redovisar nuvarande styrning på politik- och verksamhetsområdesnivå. Därefter följer ett kapitel som redovisar hur kommittén placerar in den nya myndighetens uppgifter under de befintliga politik- och verksamhetsområdena. Utifrån de två inledande kapitlen har kommittén utarbetat de förslag på verksamhetsgrenar som redovisas i det tredje kapitlet. Kommitténs förslag på verksamhetsmål redovisas i det fjärde kapitlet. Verksamhetsmålen är strukturerade utifrån de föreslagna verksamhetsgrenarna.

2 Indelning i politikområden och verksamhetsområden

I detta kapitel redovisas övergripande nuvarande styrningsmodell på politik- och verksamhetsområdesnivå.

2.1 Politikområdet Miljöpolitik

Målet för politikområdet Miljöpolitik är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta.

Grundläggande för arbetet med miljöpolitiken är de 16 miljö kvalitetsmål som riksdagen antagit. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö och natur- och kulturresurser som är ekologiskt hållbara på lång sikt. Miljömålen utgör grundstenarna i den svenska miljöpolitiken och syftar framför allt till att:

- främja människors hälsa
- värna den biologiska mångfalden och naturmiljön
- ta till vara kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga
- trygga en god hushållning med naturresurserna

Det sjätte miljö kvalitetsmålet är ”Säker strålmiljö”. SSI är ansvarig myndighet för detta mål som innebär att människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön. Målet är indelat i tre delmål:

- År 2010 ska halterna i miljön av radioaktiva ämnen som släpps ut från alla verksamheter vara så låga att människors hälsa och den biologiska mångfalden skyddas. Det individuella dostillskottet till allmänheten ska understiga 0,01 mSv per person och år från varje enskild verksamhet.
- År 2020 ska antalet årliga fall av hudcancer orsakade av ultraviolett strålning inte vara fler än år 2000.
- Riskerna med elektromagnetiska fält ska kontinuerligt kartläggas och nödvändiga åtgärder ska vidtas i takt med att sådana eventuella risker identifieras.

Kommittén kan även konstatera att SSI i den senaste utvärderingen av miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö föreslår förändringar i omfattningen av miljö kvalitetsmålet och i vissa måltexter.

SSI:s verksamhet under politikområdet Miljöpolitik är indelad i verksamhetsområdena Pådrivande och förebyggande miljöarbete samt Kunskap och underlag för miljöarbete. SKI bedriver inom detta politikområde enbart verksamhet under verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete.

2.1.1 Verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete

Målet för verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete är att nationellt och internationellt utveckla och tillämpa styrmedel i enlighet med de fem grundläggande miljövärdena.

Under verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete bedriver SSI verksamhet inom verksamhetsgrenarna Kärnenergitillsyn och beredskap, Allmän tillsyn, Internationellt miljö- och kärnsäkerhets-

samarbete med Ryssland samt Information och utbildning. Medan SKI bedriver verksamhet inom verksamhetsgrenarna Reaktor- och kärnämnessäkerhet, Nukleär icke-spridning, Kärnavfallssäkerhet, Kärnavfallsekonomi och Internationellt miljö- och kärnsäkerhets-samarbete med Ryssland.

2.1.2 Verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete

Målet för verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete är att genom forskning, uppföljning och analys ta fram den kunskap som behövs för att genomföra och förnya insatser för att nå miljö kvalitetsmålen.

Under verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete bedriver endast SSI verksamhet. Denna verksamhet är idag indelad i verksamhetsgrenarna Miljöövervakning, Samordning, uppföljning och utvärdering av miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö samt Upprätthållande av nationell metrologi.

Målet för verksamhetsgrenen Samordning, uppföljning och utvärdering av miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö är att SSI inom ramen för sitt miljömålsansvar ska verka pådrivande och utveckla kostnadseffektiva åtgärder för att nå miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö med tillhörande delmål.

2.2 Politikområdet Samhällets krisberedskap

Målet för politikområdet Samhällets krisberedskap är att minska risken för och konsekvenserna av allvarliga störningar, kriser samt olyckor. Skulle en sådan händelse inträffa ska kvinnors, mäns och barns liv, personliga säkerhet och hälsa tryggas samt skador på egendom eller i miljö hindras eller begränsas. Målet är dessutom att medverka till att minska lidande och skadeverkningar av allvarliga olyckor och katastrofer i andra länder.

Politikområdet Samhällets krisberedskap är indelat i Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar, Krisledningsförmåga och Operativ förmåga på såväl verksamhetsområdesnivå som verksamhetsgrensnivå. Båda myndigheterna bedriver verksamhet inom samtliga dessa områden.

2.2.1 Verksamhetsområdet Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Målet för verksamhetsområdet Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar är att säkerställa en robusthet i samhällsviktig

verksamhet för att kunna motstå och hantera såväl olyckor som allvarliga händelser och störningar i samhället.

2.2.2 Verksamhetsområdet Krisledningsförmåga

Målet för verksamhetsområdet Krisledningsförmåga är att myndigheter och aktörer ska ha en god förmåga att vid allvarliga störningar och kriser leda och fatta beslut inom eget ansvars- och verksamhetsområde samt sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information. Vid behov ska berörda aktörer också kunna medverka i samordning och koordinering av åtgärder samt samverka med andra.

2.2.3 Verksamhetsområdet Operativ förmåga

Målet för verksamhetsområdet Operativ förmåga är att aktörer med operativt ansvar vid en kris eller olycka ska ha en god förmåga att snarast påbörja åtgärder för att hantera, eller medverka i hanteringen av, allvarliga störningar och kriser och att genomföra de åtgärder som krävs för att avhjälpa och lindra effekterna av det inträffade. Förmåga ska också finnas att kunna samarbeta med och ge stöd till operativa aktörer och andra länder.

2.3 Politikområdet Reformsamarbete i Östeuropa

Målet för politikområdet Reformsamarbete i Östeuropa är stärkt demokrati, rättvis och hållbar utveckling samt närmande till Europeiska unionen och dess värdegrunder.

Under politikområdet Reformsamarbete i Östeuropa bedriver båda myndigheterna verksamhet under verksamhetsområdet Reformsamarbete i Östeuropa och verksamhetsgrenen Kärntekniskt samarbete i Östeuropa.

Namnen Reformsamarbete i Östeuropa är dock, enligt kommittén, något begränsande. Kommittén anser att regeringen bör ompröva den geografiska begränsningen, eftersom den inskränker verksamhetens framtida utveckling. Kommittén anser att internationellt reformsamarbete alternativt internationellt utvecklingsarbete vore ett lämpligare namn på politik- och verksamhetsområdes nivå medan regeringen på verksamhetsgrensnivå fortfarande skulle kunna fokusera myndighetens arbete mot någon eller några geografiska områden.

3 Den nya myndighetens ansvarsområde uppdelat på politik- och verksamhetsområdesnivå

Utifrån myndighetens ansvarsområde kärnsäkerhet och strålskydd och regeringens nuvarande styrning på politikområdes- och verksamhetsområdesnivå följer här en uppdelning av den nya myndighetens uppgifter på dessa områden.

3.1 Politikområdet Miljöpolitik

3.1.1 Verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete

Verksamhet som syftar till att skydda människor och miljö från skador av naturlig strålning ska:

- Skydda människor från skadlig verkan av strålning från solen
- Skydda människor från skadlig verkan av (joniserande) bakgrundsstrålning, särskilt radon.

Verksamhet som syftar till att människor och miljö inte utsätts för större risker vid användning av strålning än de fördelar som strålningen skapar ska:

- Skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning vid användning av UV-ljus.
- Skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning vid användning av IR-ljus.
- Skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning vid användning av laserljus.
- Skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning vid användning av radiovågor.
- Skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning vid användning av röntgenstrålning.
- Skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning vid användning av annan joniserande strålning än röntgen.

Verksamhet som syftar till att förhindra att produkter eller verksamheter som avger strålning som en biprodukt skadar människor och miljö ska:

- Skydda människor och miljö från joniserande strålning från kärnkraften .
- Skydda människor och miljö från joniserande strålning som uppstår som en oavsedd biprodukt av andra verksamheter som inte utnyttjar strålningen i sig.
- Bygga kunskap och informera om strålning från produkter som avger elektromagnetiska fält.

Verksamhet som syftar till att radioaktivt material hanteras så att det inte vållar skada idag eller i framtiden ska:

- Säkerställa kontroll över var radioaktivt material finns och används.
- Säkerställa att radioaktivt material inte sprids illegalt.
- Säkerställa att radioaktivt avfall hanteras säkert.
- Säkerställa att radioaktivt avfall slutförvaras på ett över tiden säkert sätt.
- Redovisa vilka ekonomiska resurser som krävs för att finansiera slutförvaringen av radioaktivt material och avveckla kärntekniska anläggningar.
- Säkerställa finansiering av omhändertagande och slutförvaring av kasserade strålkällor och visst radioaktivt avfall.

Verksamhet som syftar till att förhindra att radioaktivt material används vid vapentillverkning.

- Bedriva kärnämneskontroll som omfattar alla som innehar uran, thorium och plutonium.
- Bedriva nukleär exportkontroll för att förhindra att civilt material, utrustning eller teknik kommer till användning för utveckling eller framställning av kärnvapen eller andra kärnladdningar.

Därutöver ska myndigheten bedriva ett samarbete med aktörer i Ryssland som syftar till att stärka strålskyddet för människor och miljö i Ryssland och att utveckla beredskapen mot kärntekniska olyckor i samarbete med ansvariga aktörer i Ryssland.

3.1.2 Verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete

Verksamhet som syftar till att säkerställa kunskap om aktuellt läge när det gäller strålning i miljön.

- Genomföra och analysera mätningar kring aktuella nivåer på strålning i samhället.
- Detektera förändringar i förhållande till normalbilden för strålning.

Verksamheten syftar till att upprätthålla normaler för joniserande strålning med hög standard, tillräcklig omfattning och relevans.

- Säkerställa goda mätresultat genom metrologisk FoU och internationella jämförelser.
- Öka kunskapen och höja kompetensen inom dosimetri hos relevanta aktörer i samhället.
- Stimulera innovationer, tillväxt och förnyelse inom området.

3.2 Politikområdet Reformsamarbete i Östeuropa

3.2.1 Verksamhetsområdet Reformsamarbete i Östeuropa

Verksamhet som bidrar till att stödja länder i Östeuropa (förutom Ryssland) med att uppnå att produkter som avger strålning inte utsätter människor och miljö för större risker än de fördelar som strålningen skapar.

Det ska finnas en kontroll över föremål som avger joniserande strålning så att de inte kan orsaka skada idag eller i framtiden. Detta sker genom att:

- Verka för att det finns kontroll över var radioaktivt material finns och används.
- Verka för att kärntekniska anläggningar drivs med tillräcklig säkerhet.
- Verka för att radioaktivt material inte sprids illegalt.
- Verka för att radioaktivt avfall hanteras säkert.
- Verka för en fungerande kärnämneskontroll.
- Verka för att radioaktivt avfall och använt. kärnbränsle slutförvaras på ett över tiden säkert sätt.

Därutöver kommer myndigheten att bedriva informations- och utvecklingsarbete med extern finansiering, bl.a. från SIDA.

3.3 Politikområdet Samhällets krisberedskap

3.3.1 Verksamhetsområdet Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Verksamhet som syftar till att de kärntekniska anläggningarna har en skyddsnivå som innebär att de kan motstå störningar, dvs. att kärntekniska anläggningar har ett fullgott fysiskt skydd

3.3.2 Verksamhetsområdet Krisledningsförmåga

Verksamhet som syftar till att det finns en förmåga att samverka, samordna, informera och fatta beslut under en kris vid myndigheten och hos de aktörer som driver kärntekniska anläggningar. Detta sker genom att:

- Skapa en fungerande krishanteringsorganisation på myndigheten som är väl samordnad med övriga aktörer i den nationella krishanteringsorganisationen för nukleära och radiologiska händelser.

- Säkerställa att det finns fungerande krishanteringsorganisationer hos de aktörer som hanterar kärntekniska anläggningar.

3.3.3 Verksamhetsområdet Operativ förmåga

Verksamhet som syftar till att det finns resurser som kan verka i kontaminerad miljö i syfte att klargöra spridning och minska effekterna av radioaktiv nedsmutsning. Detta sker genom att:

- Skapa och upprätthålla en förmåga att detektera och prognostisera spridning av radioaktiva ämnen vid ett utsläpp, nedfall, olycka eller annan händelse.
- Skapa och upprätthålla en förmåga i samhället att sanera människor och miljö om dessa kontamineras.

4 Den nya myndighetens verksamhetsgrenar

4.1 Inledning

Kommittén kan konstatera att vissa verksamheter på de båda myndigheterna faller under samma verksamhetsområde. Detta gäller framför allt verksamhet under verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete och verksamhetsområdet Reformsamarbete i Östeuropa. De befintliga myndigheternas verksamhetsgrenar skiljer sig dock åt. Medan SKI:s verksamhetsgrenar är sakinriktade, t.ex. Reaktor- och kärnämnessäkerhet, är SSI:s verksamhetsgrenar metodindelade, t.ex. Allmän tillsyn. Sammantaget innebär detta att verksamhetsgrenarna för den nya myndigheten måste förändras.

Den första frågan man bör ställa sig är på vilket sätt regeringen vill styra myndighetens verksamhet och på vilket sätt man vill få verksamheten redovisad. Därefter bör man bedöma hur denna styrning påverkar inriktningen av myndighetens verksamhet.

Utifrån kommitténs bedömning bör regeringen i första hand vara intresserad av att styra myndigheten så att verksamheten leder till önskade resultat i verkligheten, dvs. att kärnkraftverk inte drabbas av incidenter som leder till försämrad kärnsäkerhet eller att antalet hudcancerfall inte stadigt ökar. En sådan styrning leder därefter till att myndigheten utarbetar metoder för att nå målen för verksamhetsgrenarna genom bl.a. tillsyn.

Med denna utgångspunkt anser kommittén därför att den nya myndigheten bör styras genom verksamhetsgrenar som bygger på den modell som idag finns i SKI:s regleringsbrev.

Utgår man ifrån den beskrivning av myndighetens ansvarsområde som finns i kapitel 3 kan man urskilja möjliga verksamhetsgrenar under de av regeringen angivna verksamhetsområdena.

4.2 Myndighetens uppgifter

Här följer en redovisning av de förslag på verksamhetsgrenar som kommittén anser att regeringen bör använda vid den fortsatta styrningen av Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet.

4.2.1 Verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete

- Verksamhetsgrenen Strålskydd
- Verksamhetsgrenen Säker kärnkraft
- Verksamhetsgrenen Kontrollerad och säker hantering av radioaktiva ämnen och avfall
- Verksamhetsgrenen Nukleär icke-spridning
- Verksamhetsgrenen internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland

På detta sätt skapas en tydlighet i de verksamheter som myndigheten ska bedriva och regeringen kan ställa tydliga mål för vilka förhållanden man vill att myndigheten ska verka för att bibehålla eller utveckla.

4.2.2 Verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete

- Verksamhetsgrenen Miljöövervakning
- Verksamhetsgrenen Metrologi

Idag bedriver SSI miljöövervakning och upprätthåller nationell metrologi och miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö under detta verksamhetsområde. Kommittén anser att det finns skäl att renodla verksamheten under detta verksamhetsområde till att endast omfatta arbetet med miljöövervakning och metrologi.

Arbetet med att sammanställa underlag för miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö är en viktig del av den nya myndighetens verksamhet men eftersom det i första hand är en process som syftar till att ställa samman och analysera underlag som senare ska ligga till grund för regeringens eller myndighetens åtgärder för att leva upp till målen anser kommittén att denna verksamhet inte ska vara en egen verksamhetsgren. Därmed

kvarstår dagens verksamhetsgrenar miljöövervakning och metrologi, vilka bör drivas vidare på liknande sätt som sker idag.

4.2.3 Verksamhetsområdet Reformsamarbete i Östeuropa

- Verksamhetsgrenen Förbättrad kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa

Kommittén anser att man genom namnet på verksamhetsgrenen ska kunna hitta mål för vad verksamheten ska uppnå. Tidigare benämning på verksamhetsgrenen Kärntekniskt samarbete i Östeuropa leder tanken till att det är samarbetet som är det överordnade målet. Med den nya formuleringen är det säkerhet som är målet. Säkerhet kan givetvis endast nås genom samarbete.

4.2.4 Politikområdet Samhällets krisberedskap

När det gäller politikområdet Samhällets krisberedskap är uppdelningen i verksamhetsgrenar generell för de aktörer som berörs av politikområdet och det finns därmed ingen anledning för kommittén att ha synpunkter på dessa.

5 Förslag på mål för den nya myndighetens verksamhet

5.1 Inledning

Kommittén anser inte att det finns skäl för regeringen att nu ändra målformuleringarna på politikområdes- och verksamhetsområdesnivå. Här följer kommitténs förslag på mål redovisade per verksamhetsgren.

5.2 Miljöpolitik

5.2.1 Verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete

Verksamhetsgrenen Strålskydd

Mål: Antalet skador på grund av UV-strålning och annan skadlig optisk strålning minskar.

Mål: Stråldoser från naturlig joniserande strålning till allmänheten och arbetstagare begränsas.

Mål: Verksamheter med joniserande strålning bedrivs så att det inte uppstår incidenter som kan leda till överskridande av dosgränser för

personal och allmänhet, så att stråldoser till personal och allmänhet hålls så låga som det rimligen är möjligt samt så att miljön skyddas.

Mål: Hälso- och sjukvården har de rutiner och den kompetens som krävs för att berättigade medicinska undersökningar och behandlingar med strålning ska kunna utföras på ett säkert sätt.

Mål: Skador på människor och miljö som orsakas av verksamheter som använder icke joniserande strålning minimeras.

Mål: Det finns en vetenskapligt befast kunskap kring effekterna av elektromagnetiska fält på människor och miljö.

Verksamhetsgrenen Säker kärnkraft

Mål: Kärntekniska anläggningar drivs på ett säkert sätt så att dosbelastningen på personalen och utsläppen av radioaktiva ämnen i miljön inte överskrider angivna gränsvärden.

Verksamhetsgrenen Kontrollerad och säker hantering av radioaktiva ämnen och avfall

Mål: Myndigheten har kontroll över allt radioaktivt material som finns i Sverige och att detta hanteras, transporteras och förvaras på ett säkert sätt så att inte materialet kommer på avvägar eller incidenter uppstår som kan leda till överskridande av dosgränser för personal och allmänhet.

Mål: Verksamheter som hanterar radioaktiva ämnen och radioaktivt avfall bedrivs så att stråldoser till personal och allmänhet hålls så låga som det rimligen är möjligt samt så att miljön skyddas.

Mål: Använt kärnbränsle och radioaktivt avfall slutförvaras på ett sätt som gör att kommande generationer inte kan komma till skada.

Mål: Det finns tillräckligt med ekonomiska resurser för att finansiera slutförvaringen av kärnavfall, använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt för att avveckla de kärntekniska anläggningarna.

Verksamhetsgrenen Nukleär icke-spridning

Mål: Svenskt kärnämne och svensk kärnteknisk utrustning används som det har deklarerats och så att ämnena eller utrustningen inte kommer till användning för utveckling av kärnvapen.

Verksamhetsgrenen Internationellt miljö- och kärnsäkerhetsarbete med Ryssland

Mål: Myndighetens arbete i nordvästra Ryssland bidrar till:

1. att stärka strålskyddet för människa och miljö.
2. att stärka säkerheten på reaktorsäkerhetsområdet.
3. en säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.
4. att utveckla den nationella och regionala beredskapen mot radiologiska och kärntekniska olyckor.

Mål: Myndighetens arbete i Ryssland bidrar till att förhindra spridning av kärnvapen, kärnämnen och kärnteknisk utrustning.

5.2.2 Verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete

Verksamhetsgrenen Miljöövervakning

Mål: Samhället har en god uppfattning om strålnivåer i olika miljöer liksom om förändringar i dessa vare sig de orsakas av naturliga förlopp, nya eller ändrade verksamheter, olyckor eller avsiktlig handling.

Verksamhetsgrenen Metrologi

Mål: Myndigheten upprätthåller en god mätteknisk kompetens och utför mätningar av radon samt utföra kalibreringar av olika typer av radonmätare inom angivna felmarginaler.

Mål: Myndigheten upprätthåller normaler för joniserande strålning med hög standard och tillräcklig omfattning och relevans samt utför kalibreringar med hög internationell kvalitet av dosmätare.

Mål: Det finns en god kompetensen inom dosimetri, i första hand hos högskolor och näringsliv samt inom hälso- och sjukvården.

5.3 Verksamhetsområdet Reformsamarbete Östeuropa

Verksamhetsgrenen kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa

Mål: Myndighetens arbete i Östeuropa bidrar till att

1. stärka strålskyddet för människa och miljö i Ukraina
2. stärka säkerheten på reaktorsäkerhetsområdet i Ukraina
3. utveckla den nationella och regionala beredskapen mot radiologiska och kärntekniska olyckor i Ukraina.
4. förhindra spridning av kärnvapen, kärnämne och kärnteknisk utrustning i Ukraina, Georgien och Armenien.

5.4 Politikområdet Samhällets krisberedskap

5.4.1 Verksamhetsområdet Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Verksamhetsgrenen Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Mål: Det finns ett fullgott skydd vid de kärntekniska anläggningarna som gör att dessa klarar större naturkatastrofer och IT-attacker samt andra antagonistiska angrepp utan att radioaktiva ämnen sprids.

5.4.2 Verksamhetsområdet Krisledningsförmåga

Verksamhetsområdet Krisledningsförmåga

Mål: Det finns tillräckligt antal kvalificerade experter inom den nationella strålskydds- och kärnsäkerhetsberedskapen tillgängliga för radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns förutsättningar för den nationella strålskyddsberedskapen att omedelbart initiera och leda samt uthålligt bedriva verksamhet vid radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns väl övade, fungerande krishanteringsorganisationer hos aktörer som hantera kärntekniska anläggningar.

5.4.3 Verksamhetsområdet Operativ förmåga

Verksamhetsgrenen Operativ förmåga

Mål: Metoder och utrustning för nationellt expertstöd, mätning och analys finns tillgängliga vid radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns en väl övad organisation för nationellt expertstöd, mätning och analys vid radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns en förmåga i samhället att sanera människor och miljö om dessa kontamineras.

Organisationskommittén för strålsäkerhet

M 2007:05

**Verksamhetsplan för Strålsäkerhetsmyndigheten den 1 juli-31 december
2008**

1 Inledning

I denna bilaga redovisas organisationskommitténs förslag till verksamhetsplan för Strålsäkerhetsmyndigheten under andra halvåret 2008. Verksamhetsplanen har utarbetats med utgångspunkt i dels de båda befintliga myndigheternas verksamhetsplaner för första halvåret 2008, dels de förutsättningar som gäller för etableringen av den nya myndigheten.

Verksamhetsplanen beskriver viktigare aktiviteter uppdelat på verksamhetsgrensnivå när det gäller kärnverksamheten. Det bör dock påpekas att denna verksamhetsplan har utarbetats under tidspress och under en stor osäkerhet om vilka ekonomiska förutsättningar som kommer att råda för kärnverksamheten under andra halvåret 2008. Ambitionen har därför varit att hålla redovisningen på en övergripande nivå. Det saknas t.ex. en djupare analys av verksamheternas inbördes prioritering och hur verksamheten ska avvägas mot bakgrund av de ekonomiska förutsättningar som redovisas i bilaga 3. I dagsläget är det också svårt att bedöma vilken verksamhet som de befintliga myndigheterna kommer att hinna genomföra under första halvåret 2008.

Av dessa skäl kommer verksamhetsplanen att behöva omarbetas och fördjupas när organisationen är bemannad. Detta arbete kommer att genomföras under perioden maj till augusti med stöd av de då tillsatta cheferna och deras medarbetare. Organisationskommittén vill därför betona att det underlag som nu redovisas endast bör betraktas som en indikation på vilken verksamhet som kan komma att genomföras under andra halvåret 2008.

1.1 Förutsättningar

Att etablera en ny myndighet genom att lägga samman två befintliga myndigheter är en uppgift som kräver mycket energi och resurser under de första åren efter sammanläggningen. Det handlar bl.a. om att etablera nya gemensamma rutiner och regelverk, hitta rätt organisationsform och arbetssätt, finna synergier och utveckla dessa och inte minst om att skapa en ny gemensam myndighetskultur.

De ekonomiska förutsättningarna för verksamheten under andra halvåret 2008 är, enligt kommittén, begränsade. Kommittén kan samtidigt konstatera att omställningsarbetet kräver ekonomiska resurser, vilket begränsar möjligheterna att driva verksamheten på en rimlig nivå under andra halvåret 2008. Anledningen är att omställningsarbetet ska genomföras inom givna ekonomiska ramar.

Detta innebär att kärnverksamheten för den nya myndigheten kommer att bedrivas med begränsad ambition under andra halvåret 2008 och troligtvis också under 2009. Prioriterat kommer att vara att etablera myndigheten och att fullfölja de åtaganden som myndigheten övertar från de båda befintliga myndigheterna på en rimlig ambitionsnivå.

Kommittén gör bedömningen att den nya myndigheten inte kommer att ha resurser för att bedriva större externa utvecklingsprojekt under denna period och att ambitionen att satsa på en ökad tillsyn kommer att bli möjlig framemot 2010 om inte ytterligare resurser tillförs.

1.2 Etablera den nya myndigheten

Etableringen av en ny myndighet förutsätter att en rad åtgärder genomförs. Arbetet med att organisera och bemanna myndigheten kommer att genomföras under första halvåret 2008. Därefter ska medarbetarna skapa fungerande organisatoriska enheter och finna ändamålsenliga och effektiva arbetsformer. Detta gäller på alla nivåer i myndigheten. Inom de delar av myndigheten som kommer att ha stora likheter med dagens struktur kommer detta att vara enklare än inom de verksamheter som kommer att bedrivas i helt nya strukturer. Oavsett vilket kommer emellertid bara det faktum att det är en ny myndighet att innebära att förutsättningarna för verksamheterna påverkas.

Det är viktigt att tidigt avsätta tillräckligt med resurser för detta etableringsarbete för att myndigheten så snart som möjligt ska fungera på ett effektivt sätt. Det är oundvikligt att detta arbete får negativa konsekvenser för kärnverksamheten i det korta perspektivet och i synnerhet under hösten 2008.

All verksamhet inom den nya myndigheten kommer under september 2008 att samlokaliseras i lokaler på Solna strandväg 96. Detta innebär att

SKI:s verksamhet och personal flyttas dit men också att personalen på SSI kommer att få flytta runt inom lokalerna. Under cirka två veckor i september kommer därför verksamheten i stor utsträckning att handla om att förbereda och genomföra flytten samt om att få allt på plats i de nya lokalerna.

Inriktningen är att under första halvåret 2008 förbereda ett värdegrunds- och verksamhetsidéprojekt för att tidigt under hösten påbörja arbetet med att utarbeta Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhetsidé och därmed också etablera vad denna myndighet är och står för. Detta är en viktig process för att skapa en gemensam värdegrund och samsyn kring en rad centrala frågor för myndighetens interna arbete men också för att skapa en myndighet som kan uppträda konsekvent och samordnat i förhållande till externa samarbetspartners.

För att en myndighet ska fungera effektivt måste en rad administrativa och andra regelverk och arbetssätt etableras. Mycket av detta arbete kommer att kunna genomföras under första halvåret 2008, men en hel del måste vänta till den 1 juli 2008. Det är viktigt att personalen är delaktig vid införandet av de nya regelverken och arbetssätten för att dessa ska få en god acceptans inom organisationen. Också tidsskäl gör det nödvändigt att vänta med vissa åtgärder tills den nya myndigheten har startat sin verksamhet. Organisationskommitténs inriktning under första halvåret 2008 har därför varit att prioritera de åtgärder som är nödvändiga för att den nya myndigheten överhuvudtaget ska kunna starta sin verksamhet vid halvårsskiftet.

2 Kärnverksamhet

2.1 Inledning

I detta kapitel redovisas viktigare arbetsuppgifter som bör bedrivas av Strålsäkerhetsmyndigheten under andra halvåret 2008. Verksamheten är redovisad utifrån de politikområden och verksamhetsområden som gäller idag samt utifrån de verksamhetsgrenar som organisationskommittén föreslår i bilaga 1.

Myndigheten kommer att prioritera ner den internationella facksamverkan. Detsamma gäller utrednings- och forskningsinsatser. Ytterligare områden som kommer att bedrivas med lägre ambition på grund av myndighetsombildningen är myndighetens närvaro vid anläggningar, den övergripande värderingen av tillsynsresultat, dvs. verksamhet som kräver att myndigheten agerar utanför huvudkontoret.

2.2 Politikområdet Miljöpolitik

2.2.1 Verksamhetsområdet Pådrivande och förebyggande miljöarbete

Verksamhetsgrenen Strålskydd

Mål: Antalet skador på grund av UV-strålning och annan skadlig optisk strålning minskar.

Mål: Stråldoser från naturlig joniserande strålning till allmänheten och arbetstagare begränsas.

Mål: Verksamheter med joniserande strålning bedrivs så att det inte uppstår incidenter som kan leda till överskridande av dosgränser för personal och allmänhet, så att stråldoser till personal och allmänhet hålls så låga som det rimligen är möjligt samt så att miljön skyddas.

Mål: Hälso- och sjukvården har de rutiner och den kompetens som krävs för att berättigade medicinska undersökningar och behandlingar med strålning ska kunna utföras på ett säkert sätt

Mål: Skador på människor och miljö som orsakas av verksamheter som använder icke joniserande strålning minimeras.

Mål: Det finns en vetenskapligt befast kunskap kring effekterna av elektromagnetiska fält på människor och miljö.

Patientstrålskydd vid medicinsk användning av strålning

SSI har under senare år konstaterat att sjukvården brister i kravet på att bedöma berättigandet av medicinska bestrålningar innan de utförs. Ett arbete om förutsättningarna för datortomografiundersökningar pågår och kommer att slutföras under hösten 2008.

Patientstråldoser från röntgen- och nukleärmedicinska undersökningar kommer att analyseras. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas stråldoser vid odontologisk radiologi.

Inom den diagnostiska vården har nukleärmedicin fått allt större betydelse. Antalet undersökningar med Positron Emissions Tomografi (PET) har nästan tredubblats under de senaste fem åren och den personal som arbetar med PET får de högsta personalstråldoserna inom vården. Kriterier för tillståndsprovning kommer att utarbetas för att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett strålskyddsmässigt säkert sätt.

En omarbetning kommer att ske av föreskrifter gällande medicinska bestrålningar. Inspektioner planeras för ett landsting, en protonterapiverksamhet och två veterinärföretag.

Skydd av arbetstagare och allmänhet

För att minimera risken för att högaktiva strålkällor kommer i händerna på obehöriga personer har EU skärpt lagstiftningen (Direktiv 2003/122/EURATOM). Arbete med att utveckla och implementera ett fungerande system för rapportering och tillståndsprövning för denna typ av strålkällor pågår under 2008. Säkerheten kommer att utvärderas och kriterier tas fram för en säker hantering och förvaring av strålkällorna.

Skyddet för arbetstagare har aktualiserats i Direktivet 2004/40/EC. Under 2008 påbörjas en utredning med mål att kartlägga riskerna för personal som arbetar med MR-undersökningar.

Riktlinjer för att begränsa risker och stråldoser för personal som arbetar med industriell radiografering kommer att utvecklas.

Under 2008 och 2009 kommer mätning av persondoser att analyseras med avseende på metod, frekvens och dosnivåer och möjliga förbättringar att identifieras avseende mät- och kalibreringsmetoder.

En översyn och sammanställning av samtliga föreskrifter gällande personalstrålskydd kommer att göras. Inspektioner planeras för ett universitet och ett radiograferingsföretag.

Skydd mot naturlig joniserande strålning

Tidigare kartläggningar (2001-2006) har indikerat att det finns ett problem med radioaktiva ämnen i dricksvatten från enskilda brunnar. Arbetet inriktas på att bedöma den totala omfattningen och utarbeta förslag på åtgärder.

Tillsyn och tillsynsvägledning ska ge ökad kunskap om och regelefterlevnad inom verksamheter som hanterar naturligt förekommande radioaktiva ämnen på ett sätt som gör att de kan utgöra ett strålskyddsproblem. Regleringen inom området ses över och föreskrifter eller allmänna råd för verksamheter som genererar torvaska påbörjas under 2008 för färdigställande under 2009.

Skydd mot icke-joniserande strålning

Myndigheten ska ha kännedom om exponeringen för icke-joniserande strålning och utifrån detta bedöma riskerna för skadliga effekter och vid behov vidta begränsningsåtgärder. Laser, intensivt pulsat ljus (IPL),

magnetresonans (MR), ultraljud och nya tillämpningar inom EMF ska särskilt undersökas under 2008.

En ökande trend av skadliga hälsoeffekter på grund av exponering av UV-strålning ska brytas genom upplysning och information riktad till främst barn och vuxna kring barn. Utbildning och andra former av tillsynsvägledning för kommunernas solarietillsyn kommer att fortgå under senare delen av 2008.

Utvecklingen av olika tillämpningar av elektromagnetiska fält, EMF, är betydande och myndigheten ska genom egna mätningar ha kännedom om allmänhetens exponering. Utvecklingen vad gäller EMF:s eventuella negativa påverkan på människan ska följas. Ett internationellt vetenskapligt råd ska regelbundet rapportera kunskapsläget till myndigheten. Utbildnings- och informationsinsatser för att öka allmänhetens och kommunernas kunskaper om EMF samt tillsynsinsatser för att begränsa skadlig exponering för EMF ska genomföras.

Verksamhetsgrenen Säker kärnkraft

Mål: Att kärnkraftanläggningar drivs på ett säkert sätt så att dosbelastningen på personalen och utsläppen av radioaktiva ämnen i miljön inte överskrider angivna gränsvärden.

Målet ska uppnås bl.a. genom att Strålsäkerhetsmyndigheten tillser att tillståndshavare för respektive kärnkraftanläggning:

- upprätthåller tillfredsställande skydd mot utsläpp av radioaktiva ämnen utöver gällande gränsvärden genom fullgoda barriärer och ett effektivt djupförsvar som förebygger allvarliga tillbud och haverier förorsakade av brister i teknik, organisation och kompetens.
- upprätthåller nödvändiga tekniska, organisatoriska och personella förutsättningar för effektiv haveribekämpning och konsekvenslindring om en olycka ändå sker.
- bedriver verksamheten så att stråldoser till personal och allmänhet hålls så låga som rimligen möjligt samt så att miljön skyddas.

Verksamhet.

Under 2008 och de kommande fem-sex åren kännetecknas verksamheten inom denna verksamhetsgren av omfattande granskningar och annan tillsyn som behöver bedrivas till följd av stora moderniserings- och ombyggnadsåtgärder vid kärnkraftverken för att uppfylla skärpta säkerhetsregler och krav på förstärkt fysiskt skydd samt för att kunna genomföra planerade effekthöjningar. Dessa omfattande åtgärder medför också att myndigheten behöver tillse att tillståndshavarna under denna

intensiva period upprätthåller god säkerhetskultur samt god förmåga att leda, styra och följa upp såväl ändringsverksamheterna som de dagliga driftverksamheterna från säkerhets- och strålskyddssynpunkt.

Den löpande tillsynen av ändrings- och driftverksamheterna fortsätter därför under andra halvåret 2008 genom anläggningsbevakningar, inspektioner och granskningar inom strategiskt utvalda områden som har betydelse för säkerhets- och strålskyddsarbetet. Ambitionen är att ett fyrtiotal sådana tillsynsinsatser ska kunna genomföras.

Under andra halvåret 2008 fortsätter myndigheten den tillsyn SKI inlett av säkerhetsmoderniseringar enligt föreskrifterna (SKIFS 2004:2) om konstruktion och utförande av kärnkraftsreaktorer. Utöver granskningar av uppdaterade säkerhetsredovisningar kommer tillsynen att fokusera på säkerhetsmoderniseringarna i Oskarshamn 2 och 3 samt Ringhals 1 och 2. Utredningar för att ta fram bedömningskriterier och underlag för principiella ställningstaganden till bland annat nya tekniska lösningar fortsätter.

Under andra halvåret 2008 fortsätter också myndigheten med granskningen av redovisningar och med annan tillsyn utifrån säkerhets- och strålskyddssynpunkt av tillståndshavarnas åtgärder för att kunna höja den termiska effekten vid kärnkraftverken. Beslut i fråga om godkännande av provdrift vid reaktorerna Oskarshamn 3 och Ringhals 3 kan bli aktuellt under hösten. Granskningen av ansökningar från OKG AB respektive Ringhals AB om tillstånd att höja effekten i Oskarshamn 2 och Ringhals 4 avses färdigställs under året. Myndighetens yttranden lämnas därefter till regeringen för beslut.

Under hösten fortsätter arbetet med de ändringar av föreskrifter och allmänna råd som inletts vid SKI och SSI rörande arbetet inom verksamhetsgrenen Säker kärnkraft. Det är aktuellt att ändra

- föreskrifter om personalstrålskydd vid kärntekniska anläggningar
- föreskrifter om utsläpp av radioaktiva ämnen från kärntekniska anläggningar
- föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i kärntekniska anläggningar.
- föreskrifter och allmänna råd om mekaniska anordningar i kärntekniska anläggningar.

Verksamhetsgrenen Kontrollerad och säker hantering av radioaktiva ämnen och avfall

Mål: Använt kärnbränsle och radioaktivt avfall slutförvaras på ett sätt som gör att kommande generationer inte kan komma till skada.

Verksamhet

Arbetet inom verksamhetsgrenen kommer under 2008 och de kommande fem åren att karaktäriseras av tillsyn av SKB:s program och prövningar av ansökningar om tillstånd för nya anläggningar för inkapsling och slutförvaring av använt kärnbränsle. Under samma period kommer också tillsynen av avveckling och rivning att intensifieras.

Den nya myndigheten kommer att fullfölja arbetet med att utveckla strategier för tillsyn under uppförande av ett slutförvar för använt kärnbränsle.

I regleringsbrevet för 2008 fick SSI i uppdrag att ta fram en nationell avfallsplan för allt radioaktivt avfall. Den nya myndigheten kommer att överta detta uppdrag och att arbetet med att utarbeta planen kommer att fortsätta även under andra halvåret 2008.

Under våren 2008 ska SKB inkomma med en uppdaterad säkerhetsredovisning för SFR-1. Granskningen av denna omfattande redovisning kommer att ske i den nya myndighetens regi.

Mål: Verksamheter som hanterar radioaktiva ämnen och radioaktivt avfall bedrivs så att stråldoser till personal och allmänhet hålls så låga som det rimligen är möjligt samt så att miljön skyddas.

Tillsyn av anläggningar i drift och under avveckling för hantering av kärnämnen och kärnavfall ska ske med tillräcklig kvalitet och i den omfattning som resurserna medger.

SSI har under 2006 och 2007 arbetat med att revidera nuvarande friklassningsföreskrifter. Beroende på om notifieringen till EU-kommissionen hinns med före sommaren eller ej, så kan beslutet komma att fördröjas till hösten 2008. Viss information om införandet av de nya föreskrifterna förväntas under andra halvåret 2008.

Arbete med införande och information kring nya föreskrifter för markförvarsanläggningar kommer genomföras hösten 2008.

Mål: Myndigheten har kontroll över allt radioaktivt material som finns i Sverige och att detta hanteras, transporteras och förvaras på ett säkert sätt så

att inte materialet kommer på avvägar eller incidenter uppstår som kan leda till överskridande av dosgränser för personal och allmänhet.

Verksamhet

Under andra halvåret färdigställs den riskbedömning av doser till personal och allmänhet vid transport av radioaktiva ämnen som SSI påbörjade vid årsskiftet 2007/2008.

Myndigheten ska genomföra det som åligger den såsom behörig myndighet och tillsynsmyndighet i frågor som rör transport av radioaktiva ämnen enligt lagen (2006:263) om transport av farligt gods.

Myndigheten ska genomföra det som åligger den i frågor som rör in/utförsel och transport av radioaktiva ämnen, starka strålkällor, radioaktivt avfall och använt kärnbränsle enligt strålskyddslagen (1988:220) och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Senast den 25 december 2008 ska Rådets direktiv 2006/117/EURATOM, av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle vara införlivat i svensk lagstiftning. Arbetet är påbörjat i en SKI/SSI-gemensam arbetsgrupp och föreskriftsförslag ska remitteras externt och notifieras till kommissionen under sommaren för att kunna slutbehandlas av den nya myndigheten i början på hösten.

Mål: Det finns tillräckligt med ekonomiska resurser för att finansiera slutförvaringen av kärnavfall, använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt för att utveckla de kärntekniska anläggningarna.

Verksamhet

Lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet sätter fokus på förväntade kostnader och kostnadsansvar för de enskilda reaktorinnehavarna och tillståndshavarna och ställer nya krav i arbetet med att ta fram avgifts- och beloppsförslag. Arbetet med att etablera nya processer och rutiner som påbörjats av SKI kommer att vidareutvecklas för att den nya myndigheten ska kunna uppfylla ställda krav under 2008.

Verksamhetsgrenen nukleär icke-spridning

Mål: Svenskt kärnämne och svensk kärnteknisk utrustning används som deklarerat och så att ämnena och utrustningen inte kommer till användning vid utvecklande av kärnvapen.

Verksamhet

Den svenska grunddeklarationen enligt tilläggsprotokollet ska uppdateras årligen, vilket betyder att nya uppgifter om anläggningarna, export/import och produktion av kärnteknisk utrustning, tioårsplaner för den kärntekniska utvecklingen (t.ex. forskning, nya anläggningar och avveckling) samt pågående forskning ska rapporteras till EU-kommissionen och IAEA. Den nya myndigheten kommer att fortsätta med den verksamhet som SKI påbörjat, under första halvåret 2008, inom detta område.

Den nya myndigheten kommer att ha ambitionen att fortsätta stödprogrammet till IAEA Safeguards som SKI bedrivit, även under andra halvåret 2008. Insatserna inriktas framför allt på kurser för IAEA:s inspektörer och experter. Viktiga komponenter i stödprogrammet är tillgången till svensk specialistkompetens och svenska kärntekniska anläggningar.

Verksamhetsgrenen internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland

Mål: Myndighetens arbete i nordvästra Ryssland bidrar till:

1. att stärka strålskyddet för människa och miljö.
2. att stärka säkerheten på reaktorsäkerhetsområdet.
3. en säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.
4. att utveckla den nationella och regionala beredskapen mot radiologiska och kärntekniska olyckor.

Mål: Myndighetens arbete i Ryssland bidrar till att förhindra spridning av kärnvapen, kärnämnen och kärnteknisk utrustning.

Verksamhet

Grannskapssamarbetet med Ryssland avser strålskyddssamarbete, beredskapssamarbete, reaktorsäkerhet, kärnavfallssäkerhet och nukleär icke-spridning.

Utvecklingssamarbetet med Ryssland avser reaktorsäkerhet, avfallshantering och nukleär icke-spridning. Regeringen har tidigare beslutat om successiv utfasning av det stöd som SKI arbetat med på reaktorsäkerhetsområdet och utökat samarbete inom avfallsområdet. Ambitionerna när det gäller insatser avseende nukleär icke-spridning är att bibehålla den nivå som insatserna legat på de senaste åren.

Den nya myndigheten kommer att fortsätta det samarbete på avfallsområdet som SKI påbörjat med Leningradverket under 2007 och det under 2008 tillkommande stödet till Kolaverket. Även aktiviteter på den före detta u-båtsbasen Andreeva Bay kommer att fortsätta och

kommer att bedrivas i nära samarbete med andra givarländer, framför allt Storbritannien.

Även samarbetet med Ryssland på icke-spridningsområdet kommer att fortsätta under andra halvåret 2008.

Utbildningsinsatser tillsammans med ryska universitet och ett nära myndighetssamarbete är prioriterade områden för att beredskapen mot spridning i Ryssland ska vara stark och utvecklas i rätt riktning.

Samarbetet inom strålskyddsområdet kommer att präglas av kunskapsöverföring och långsiktigt arbete för att påverka på myndighets- och systemnivå i Ryssland.

2.2.2 Verksamhetsområdet Kunskap och underlag för miljöarbete

Verksamhetsgrenen Miljöövervakning

Mål: Samhället har en god uppfattning om strålnivåer i olika miljöer liksom om förändringar i dessa vare sig de orsakas av naturliga förlopp, nya eller ändrade verksamheter, olyckor eller avsiktlig handling.

Verksamhet

Myndigheten driver ett kontinuerligt miljöövervakningsprogram med syfte att övervaka och kartlägga stråldoser i naturmiljön och deras eventuella skadliga effekter. Kartläggningen är ett viktigt underlag för en eventuell framtida regelöversyn.

Under 2008 ska programmet utvecklas för att även inkludera delprogram inom UV och elektromagnetiska fält. Arbetet med att ta fram databaser för resultatkommunikation och analys av de olika delprogrammen fortsätter under 2008.

Myndigheten ska inom ramen för sitt miljömålsansvar verka pådrivande och utveckla kostnadseffektiva åtgärder för att nå miljökvalitetsmålet *Säker strålmiljö* med tillhörande delmål. En stor del av arbetet mot en säker strålmiljö måste utföras regionalt och lokalt och myndigheten ska fungera som ett stöd i detta arbete. Under 2008 kommer formerna för detta stöd att utredas.

Verksamhetsgrenen Metrologi

Mål: Myndigheten upprätthåller normaler för joniserande strålning med hög standard och tillräcklig omfattning och relevans samt utför kalibreringar med hög internationell kvalitet av dosmätare.

Mål: Det finns en god kompetensen inom dosimetri, i första hand hos högskolor och näringsliv samt inom hälso- och sjukvården.

Verksamhet

Under 2008 ska normaler för röntgenstrålkvaliteter färdigställas för den nya bestrålningsutrustningen och normaler för ytaktivitet ska fastställas. Som en del i kvalitetsarbetet kommer riksmätplatsens instrument att kalibreras vid ett internationellt laboratorium. Myndigheten kommer att delta i det europeiska projekt som startar under hösten 2008 och som behandlar dosimetrin vid brachy-terapi.

Mål: Myndigheten upprätthåller en god mätteknisk kompetens och utför mätningar av radon samt utföra kalibreringar av olika typer av radonmätare inom angivna felmarginaler.

Verksamhet

SSI har kunnat konstatera ett ökat behov av kalibrerade instrument för mätning av radon. En förutsättning för att kalibreringar ska vara möjliga är att laboratorierna rustas upp och att kompetensöverföring sker inom området. Under hösten 2008 kommer kalibreringar visserligen att kunna genomföras men i mindre omfattning än tidigare.

2.3 Politikområdet Samhällets krisberedskap

Myndighetens arbete för att uppnå de övergripande målen en god krisledningsförmåga och en god operativ förmåga kan delas in i två delar, dels arbetet med förmågan att leda och samverka vid en händelse som berör myndighetens ansvarsområde, dels arbetet med att bygga upp, samordna och vidmakthålla de övriga resurser som är nödvändiga för en god nationell strålskyddsberedskap.

Verksamhetsgrenen Förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga störningar

Mål: Det finns ett fullgott skydd vid de kärntekniska anläggningarna som gör att dessa klarar större naturkatastrofer samt IT-attacker och andra antagonistiska angrepp utan att radioaktiva ämnen sprids.

Verksamhet

Arbetet med att förstärka det fysiska skyddet vid de kärntekniska anläggningarna kommer att följas upp under 2008. Genom de omfattande satsningar som för närvarande görs vid anläggningarna ökar förmågan att motstå antagonistiska angrepp på anläggningarna. Den nya myndigheten kommer dock att ha begränsade resurser för att bedriva tillsyn inom området de närmaste åren.

Verksamhetsområdet Krisledningsförmåga

Mål: Det finns tillräckligt antal kvalificerade experter inom den nationella kärnsäkerhets- och strålskyddsberedskapen tillgängliga för radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns förutsättningar för den nationella strålskyddsberedskapen att omedelbart initiera och leda samt uthålligt bedriva verksamhet vid radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns väl övade, fungerande krishanteringsorganisationer hos aktörer som hanterar kärntekniska anläggningar.

Verksamhet

Strålsäkerhetsmyndigheten ska upprätthålla en god nationell kärnenergiberedskap inom myndighetens ansvarsområde och se till att den vidareutvecklas och samordnas med nationella och internationella åtaganden. Myndigheten ska vidare samordna den nationella mättekniska kompetensen i beredskapssyfte. SSI:s och SKI:s krisorganisationer ska sammanfogas. En viktig del av den nya myndighetens initiala beredskapsarbete är utbildning av den nya krisorganisationen inklusive funktionen tjänsteman i beredskap (TiB).

Myndigheten ska arbeta med att utveckla och upprätthålla en långsiktig nationell expertkompetens inom området strålskyddsberedskap genom finansiering av forskning och universitetstjänster samt genom att satsa på utbildningsinsatser, framförallt inriktade mot att utbilda sjukhusfysiker inom krisberedskap samt specialister och instruktörer i räddningstjänst.

Den nationella ledningscentralen för R/N-händelser ska anpassas så att Strålsäkerhetsmyndigheten kan leva upp till sitt ansvar inom området. Arbetet med det rörliga ledningsstödet ska fokusera på att utveckla insatsförmågan. Myndigheten har ambitionen att fortsätta med att införa ett nytt system för tidig varning vid radioaktiva utsläpp.

Verksamhetsgrenen Operativ förmåga

Mål: Metoder och utrustning för nationellt expertstöd, mätning och analys finns tillgängliga vid radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns en väl övad organisation för nationellt expertstöd, mätning och analys vid radiologiska eller nukleära nödsituationer.

Mål: Det finns en förmåga i samhället att sanera människor och miljö om dessa kontaminerats. Mått utbildning och övning?

Verksamhet

Investeringar ska genomföras i provtagnings-, mät- och analysutrustning för beredskapslaboratorierna. Myndigheten ska driva utvecklingsarbete för framtagande av gemensamma metoder inom det nationella expertstödet samt genomföra utbildning och övning för det nationella expertstödet enligt den plan som fastställdes av SSI i början av 2008. Under andra halvåret 2008 ska samtliga beredskapslaboratorieavtal omförhandlas för åren 2009-2011.

Strålsäkerhetsmyndigheten har för avsikt att genomföra investeringar i utrustning för strålningsmätning och personlig skyddsutrustning för nationellt expertstöd. Vidare ska myndigheten arbeta med gemensamma metoder för stöd till först-på-plats, bl.a. genom att genomföra en workshop om insatsstrategier.

Under hösten 2008 ska den utredning slutföras som SKI inlett i syfte att kunna ta ställning till införande datorbaserade hjälpmedel för myndighetens bedömningar av störnings- och haveriförlopp samt källtermsprediktering som grund för spridningsberäkningar i haverisituationer eller hot om sådana.

2.4 Politikområdet Reformsamarbete i Östeuropa

Verksamhetsgrenen kärnteknisk säkerhet och strålskydd i Östeuropa

Mål: Myndighetens arbete i Östeuropa bidrar till att

1. *stärka strålskyddet för människa och miljö i Ukraina*
2. *stärka säkerheten på reaktorsäkerhetsområdet i Ukraina*
3. *utveckla den nationella och regionala beredskapen mot radiologiska och kärntekniska olyckor i Ukraina.*
4. *förhindra spridning av kärnvapen, kärnämne och kärnteknisk utrustning i Ukraina, Georgien och Armenien.*

Verksamhet

År 2007 påbörjades samarbete med Ukraina om reaktorsäkerhet och detta arbete kommer att öka under 2008. Den huvudsakliga inriktningen är säkerhetsgranskning och fokus kommer att ligga på South Ukraine kärnkraftverk, som om några år behöver få förnyat drifttillstånd.

I Ukraina kommer stödet på ickes-primärdområdet att fortsätta med ungefär samma inriktning som tidigare år. Ett viktigt projekt avser exportkontroll och anpassning av det nationella regelverket till EU:s krav.

Det inledda samarbetet med Georgien och Armenien kommer att fortsätta. Fem konkreta projekt har identifierats i länderna avseende fysiskt skydd, kärnämneskontroll, exportkontroll samt viss utbildning.

Den nya myndigheten kommer att ta ställning till ett eventuellt ramavtal med Sida för att driva internationellt utvecklingssamarbete i Västra Balkan, Afrika och Latinamerika. Ett sådant samarbete skulle avse hantering av strålkällor inom sjukvård, industri och forskning.

3 Övrig verksamhet

3.1 Inledning

I detta kapitel redovisas några av de prioriterade verksamheter som kommer att bedrivas av de olika stödfunktioner som kommer att etableras i myndigheten. Huvuduppgiften för dessa funktioner kommer dock att vara att fullfölja arbetet med att etablera den nya myndigheten.

3.2 Stödverksamhet

Ledningssystem

Under andra halvåret 2008 fortsätter det arbete som påbörjats under våren med att skapa ett nytt ledningssystem. Utgångspunkten för arbetet i sin helhet är att det nya systemet ska ISO-certifieras när systemet har införts och tillämpats en tid. Under hösten 2008 färdigställs de delar av systemet som rör policys och gemensamma processer som behövs för att myndigheten ska fungera samt så långt som möjligt även gemensamma tillsyns-, utrednings- och forskningsprocesser.

Juridik

Arbetet med att skapa en samlad författningssamling för den nya myndigheten kommer att påbörjas av kommittén. Det arbete som återstår kommer dock att behöva bedrivas under hösten. En anpassning och omarbetning kan även behöva ske beträffande vissa av de förordningar som styr den nya myndighetens arbete.

Internationell verksamhet

Former för samordning av myndighetens internationella verksamhet kommer att etableras och syftet är att skapa arbetsprocesser som leder till att myndigheten bedriver detta arbete koordinerat och effektivt.

Kommunikation

Arbetet med kommunikationsfrågor kommer under andra halvåret 2008 att inriktas mot att stödja ledningen i arbetet med att etablera en ny myndighet, dess namn, uppdrag och identitet, samt kärnverksamheten

med att kommunicera den nya myndighetens ansvar och verksamhet i förhållande till externa aktörer. Den interna kommunikationen blir också viktig. Därutöver kommer nya informationskanaler att etableras.

Forskning

Under andra halvåret 2008 ska myndigheten etablera nya gemensamma principer och rutiner för hantering av forskningsfrågor. Detta gäller dels den forskning som myndigheten behöver finansiera i syfte att upprätthålla nationell kompetens vid universitet och högskolor inom kärnsäkerhets- och strålskyddsområdena, dels den forskning och utveckling som behöver bedrivas för att stödja tillsynsarbetet. En myndighetsgemensam forskningsstrategi tas fram med utgångspunkt i SKI:s och SSI:s forskningsstrategier.

Kostnaden för omställningsarbetet medför att ambitionsnivån inom forskningen behöver sänkas under andra halvåret 2008. Detta får konsekvenser såväl för uppdragsforskningen som är nödvändig för myndighetens tillsyn som för den grundläggande forskningen på strålskyddsområdet.

Organisationskommittén för strålsäkerhet

M 2007:05

**Förslag till anslag för Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet den 1 juli -
31 december 2008**

1 Inledning

I denna bilaga redovisar organisationskommittén sitt förslag till anslag för den verksamhet som ska bedrivas under perioden den 1 juli - 31 december 2008. Förslaget har utarbetats med beaktande av de förutsättningar som finns i regeringens direktiv till kommittén.

I kommittédirektiven finns följande förutsättningar redovisade:

1. Kostnader för sammanläggningen ska tas inom befintlig ram.
2. Samordningsfördelar bör kunna leda till effektiviseringar.
3. En ökad satsning på tillsyn.
4. Sammanläggningen får inte leda till ökade kostnader för kommuner, landsting, företag eller andra enskilda.

2 Ekonomiska förutsättningar

För att utarbeta ett förslag på anslag för perioden den 1 juli - 31 december 2008 utifrån de förutsättningar som angivits i direktiven har kommittén analyserat de yttre faktorer som påverkar de ekonomiska förutsättningarna för den nya myndigheten.

De yttre faktorer som påverkar tillgängligt ekonomiskt utrymme är:

1. De befintliga myndigheterna kommer att förbruka viss del av det i budgetpropositionen angivna utrymmet.
2. Organisationskommittén för strålsäkerhet har tilldelats medel som belastar det angivna ekonomiska utrymmet.

3. Avvecklingsorganisationen kommer att förbruka medel och därmed påverka det ekonomiska utrymmet.

Därutöver kommer det att uppstå kostnader för att etablera den nya myndigheten. De åtgärder som behöver vidtas för att etablera myndigheten finns beskrivna på en övergripande nivå i avsnittet 2.3 i denna bilaga. Det är idag mycket svårt att bedöma hur stora dessa kostnader kommer att bli. Kommittén kan dock konstatera att det rör sig om kostnader i storleksordningen 3 000-5 000 tkr i anslag och 3 000-7 000 tkr i investeringsbehov.

2.1 Statens kärnkraftinspektion

Regeringen har i regleringsbrevet för SKI angivit de ekonomiska förutsättningarna för myndighetens verksamhet under första halvåret 2008. SKI har två anslag under utgiftsområde 6, ett under utgiftsområde 7 och ett under utgiftsområde 20.

Under utgiftsområde 6 finns ett anslag för förvaltningskostnader och ett för forskning. Regeringen har valt att dela anslagen i tre anslagsposter där den första får utnyttjas av SKI för verksamheten under första halvåret, den andra ställs till regeringens disposition och den tredje ställs till Regeringskansliets disposition.

I SKI:s regleringsbrev har regeringen avsatt 102 780 tkr för att finansiera verksamheten under utgiftsområde 6 för hela 2008. SKI disponerar 49 390 tkr för verksamheten för första halvåret. SKI har även möjlighet att utnyttja en anslagskredit på anslagen.

Under utgiftsområde 7 disponerar SKI medel för Reformsamarbete i Östeuropa. SKI disponerar hela summan på 11 740 tkr för första halvåret. Regeringen har alltså inte reserverat några medel för den nya myndighetens verksamhet för andra halvåret 2008.

Under utgiftsområde 20 disponerar SKI medel för internationellt utvecklingsamarbete med Ryssland. I regleringsbrevet finns 43 200 tkr reserverade för verksamheten 2008. Anslaget är uppdelat på flera anslagsposter. Två av dessa är reserverade för den verksamhet som SKI bedriver. SKI disponerar 21 100 tkr för verksamheten under första halvåret. SKI har även möjlighet att utnyttja en anslagskredit på anslagen.

Förvaltningskostnader (Ramanslag)

ap.1 Statens kärnkraftinspektion:

Förvaltningskostnader (ram) 49 390 tkr

ap.2 Till regeringens disposition (ram) 49 390 tkr

ap.3 Till Regeringskansliets disposition (ram) 4 000 tkr

Kärnsäkerhetsforskning

ap.1 Statens kärnkraftinspektion:
Kärnsäkerhetsforskning (ram) 27 063 tkr
ap.2 Till regeringens disposition (ram) 37 062 tkr
ap.3 Till Regeringskansliets disposition 10 000 tkr

Reformsamarbete Östeuropa

ap.3 Reformsamarbete Östeuropa 11 740 tkr

Internationellt reformsamarbete med Ryssland

ap.2 Int. miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med
Ryssland (ram) 21 600 tkr
ap.5 Till regeringens disposition(ram) 21 600 tkr

SKI kan dessutom disponera en anslagskredit på 4 000 tkr på förvaltningsanslaget, 2 224 tkr på forskningsanslaget och 1 389 tkr på anslaget för internationellt utvecklingssamarbete med Ryssland.

Detta innebär att regeringen avsatt 53 390 tkr för verksamhet som syftar till att etablera den nya myndigheten, bedriva denna myndighets verksamhet under andra halvåret 2008 och till att avveckla nuvarande verksamhet vid SKI. Därutöver finns 47 062 tkr reserverade för kärnsäkerhetsforskning och 21 600 tkr reserverade för internationellt reformsamarbete med Ryssland för andra halvåret 2008.

Kommittén anser att ändamålet för dessa medel, kärnsäkerhetsforskning och internationellt reformsamarbete med Ryssland, bör ändras så att medlen också kan användas för omställningsarbetet och för annan verksamhet inom den nya myndighetens ansvarsområde för andra halvåret 2008. Detta för att skapa bättre möjligheter att finansiera verksamheten inom den givna ramen.

Kommittén anser vidare att det är olyckligt att SKI har möjlighet att utnyttja en så stor anslagskredit (totalt 7 613 tkr). Detta försvårar planeringen av höstens arbete och skapar osäkerhet i den ekonomiska planeringen.

SKI har idag en anslagspost som benämns forskning. Kommittén anser att denna benämning inte fullt ut beskriver hur medlen används. Kommittén anser att anslagsposten bör benämnas forskning och tekniskt stöd. Denna benämning fångar på ett bättre sätt in den vidare kunskapsutveckling som sträcker sig från ren forskning via

forskningsbaserad utvecklingsverksamhet till avtappning av forskningsresultat.

Låneramar

SKI disponerar idag en låneram på 6 000 tkr vara cirka 2 000 tkr av utrymmet inte beräknas att bli utnyttjat.

2.2 Statens strålskyddsinstitut

Regeringen har i regleringsbrevet för SSI angivit de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten under första halvåret 2008. SSI har ett anslag under utgiftsområde 6, ett under utgiftsområde 7 och ett under utgiftsområde 20.

Under utgiftsområde 6 finns ett anslag för förvaltningskostnader och forskning. Regeringen har valt att dela anslaget i fyra anslagsposter, där de två första får utnyttjas av SSI för verksamheten under första halvåret medan de två övriga står till regeringens respektive Regeringskansliets disposition.

I SSI:s regleringsbrev har regeringen avsatt 122 624 tkr för att finansiera verksamheten under utgiftsområde 6 för hela 2008. SSI disponerar 55 312 tkr för verksamheten för första halvåret. SSI har även möjlighet att utnyttja en anslagskredit på anslagen.

Under utgiftsområde 7 disponerar SSI medel för Reformsamarbete i Östeuropa. SSI disponerar hela summan på 5 000 tkr för första halvåret. Regeringen har alltså inte reserverat några medel för den nya myndighetens verksamhet för andra halvåret 2008.

Under utgiftsområde 20 disponerar SSI medel för internationellt utvecklingsamarbete med Ryssland. I regleringsbrevet finns 5 300 tkr reserverade för verksamheten för 2008. Anslaget är uppdelat på flera anslagsposter. Två av dessa är reserverade för den verksamhet som SSI bedriver. SSI disponerar 2 650 tkr för verksamheten under första halvåret. SSI har även möjlighet att utnyttja en anslagskredit på anslagen.

Därutöver disponerar SSI cirka 1 000 tkr för omhändertagande av herrelösa strålkällor samt bidrag från Krisberedskapsmyndigheten och Sida.

Ramanslag

ap.1 Statens strålskyddsinstitut (ram)	49 312 tkr
ap.2 Forskning (ram)	6 000 tkr

ap.3 Till regeringens disposition (ram)	59 312 tkr
ap.4 Till regeringskansliets disposition (ram)	8 000 tkr

Reformsamarbete Östeuropa

ap.3 Reformsamarbete Östeuropa	5 000 tkr
--------------------------------	-----------

Internationellt reformsamarbete med Ryssland

ap.2 Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland (ram)	2 650 tkr
ap.5 Till regeringens disposition(ram)	2 650 tkr

Detta innebär att regeringen avsatt 67 312 tkr för regeringens disposition.

SSI disponerar en anslagskredit på 1520 tkr på förvaltningsanslaget och 170 tkr på anslaget för Internationellt utvecklingsarbete med Ryssland. Kommittén anser att det är olyckligt att SSI har möjlighet att utnyttja denna anslagskredit. I likhet med vad som framhölls beträffande SKI anser kommittén att anslagskrediten bidrar till att öka osäkerheten vid planeringen av höstens arbete i den nya myndigheten.

Låneramar

SSI disponerar idag en låneram på 31 000 tkr vara 24 200 tkr av utrymmet inte är utnyttjat.

2.3 Organisationskommittén för strålsäkerhet

Organisationskommittén har begärt följande budget för 2008 men något beslut är ännu inte fattat:

Anslag:	5 300 tkr
Räntekontokredit:	15 000 tkr

Kommittén har antagit att 2 500 tkr finansieras via Regeringskansliets anslag.

2.4 Avvecklingskommittén

För att genomföra avvecklingen av eventuellt övertalig personal, lokaler, övriga inventarier och avtal kommer det att krävas ekonomiska resurser som särskilt avdelas för en avvecklingsorganisation. Enligt beslut av regeringen kommer denna verksamhet att bedrivas utanför den nya myndigheten och genomföras av en avvecklingskommitté.

De kostnader som är förknippade med avvecklingen omfattar:

- Kostnader för att driva avvecklingskommittén.
- Kostnader för uppsägning av avtal som tecknats av någon av de befintliga myndigheterna.
- Avveckling av inventarier.
- Arkivläggning av SKI och SSI.
- Avveckling av övertalig personal.

Avvecklingskommittén kan komma att få vissa intäkter vid försäljning av inventarier. Organisationskommittén bedömer dock att dessa intäkter kommer vara relativt små. Detta beror på att organisationskommitténs avsikt är att återanvända huvuddelen av de inventarier som nuvarande myndigheter förfogar över.

De bedömda kostnaderna för avvecklingen är idag mycket osäkra. Den största posten Avveckling av övertalig personal innehåller särskilt stora osäkerheter. Detta beror på att det är svårt att idag bedöma hur många som kan tänkas bli övertaliga. Det är också svårt att bedöma åldersfördelning för den personal som kan komma att bli övertalig.

Kostnader för avvecklingskommittén		1 000 tkr
Kostnader för avtal	<i>SSI</i>	275 tkr
	<i>SKI</i>	1500 tkr
Avveckling av inventarier		300tkr
Arkivläggning SKI och SSI		500 tkr
Lön under uppsägningstid m.m.	cirka	4 500 tkr

Organisationskommittén gör idag bedömningen att kostnaderna för avvecklingsorganisationens verksamhet kommer att uppgå till cirka 8 000 tkr. Omfattningen av personalövertaligheten kommer inte att kunna bedömas med någon större precision förrän vid månadsskiftet maj-juni.

Den kostnad som uppstår för SKI:s lokaler efter det att myndigheten samlokaliseras på Solna strandväg kommer att belasta Strålsäkerhetsmyndighetens anslag.

Kostnader för eventuella pensionsersättningar och engångspremier för särskild pensionsersättning är inte inräknat i kostnaderna för avvecklingskommittén.

2.5 Fasta kostnader som den nya myndigheten övertar från SKI och SSI

Eftersom kommittén ska organisera den nya myndigheten utifrån de verksamheter som idag bedrivs vid de båda myndigheterna och organisera myndigheten med beaktande av 6 b § lagen om anställningsskydd, övertar den nya myndigheten åtaganden som de befintliga myndigheterna har. Den stora posten är lönekostnader. Eftersom den nya myndigheten inte kan säga upp övertalig personal förrän myndigheten etablerats, kan uppsägningar inte leda till några

besparingar under andra halvåret 2008. Eventuellt uppsagd personal belastar under uppsägningstiden ekonomiskt avvecklingskommittén. Som framgått ovan ska kostnaderna för avvecklingskommittén dock räknas in i den ekonomiska ram som har fastställts för verksamheten under år 2008.

Den nya myndigheten kommer att lokaliseras i delvis nya lokaler på Solna strandväg 96. Beslutet att lokalisera myndigheten i Solna fattades i mycket stor utsträckning utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Det andra alternativet att lokalisera myndigheten på Fleminggatan 3-9 hade ur ett verksamhetsperspektiv varit mer fördelaktigt. Genom valet av Solna strandväg 96 sänker kommittén lokalkostnaderna för den nya myndigheten med cirka 3 000 tkr per år jämfört med dagens lokalkostnader för de båda befintliga myndigheterna. SKI har i sin lokalplanering varit mycket förutseende. Detta innebär att den nya myndigheten endast kommer att belastas med en resthyra för SKI:s befintliga lokaler t.o.m. oktober 2008. Kostnaden för resthyran kan därmed begränsas till cirka 2 000 tkr.

Här följer en redovisning av de fasta kostnader som den nya myndigheten tar över från de befintliga myndigheterna.

- Kostnader för löner
- Kostnader för avtal som inte kan sägas upp till den 1 juli 2008
- Kostnader för lokaler
- Övriga kostnader

Det totala åtagandet som den nya myndigheten tar över från de befintliga myndigheterna blir därmed cirka 100 000 tkr.

Därutöver är 33 000 tkr bundna i forskningsavtal.

2.6 Tillgängligt utrymme

Sammantaget innebär detta att regeringen i regleringsbrevet till de båda myndigheterna avsatt 167 764 tkr under utgiftsområde 6.

SKI och SSI har i sina prognoser för första halvåret aviserat att man bedömer att man kommer att behöva utnyttja delar av sina anslagskrediter för att finansiera verksamheten under första halvåret. Kommittén beräknar detta till cirka 2 000 tkr för de båda myndigheterna.

Organisationskommittén kommer att genomföra verksamhet som belastar anslaget 2008 med cirka 3 500 tkr.

Avvecklingsorganisationen kommer att belasta anslaget med cirka 8 000 tkr under andra halvåret 2008, av detta belopp kommer 700 tkr att

belasta utgiftsområde 20 med omställningskostnader som uppstår i den verksamhet som finansieras av anslaget.

Bundna kostnader för verksamheten är 100 000 tkr.

Bundna kostnader för forskning och tekniskt stöd är 33 000 tkr.

Detta innebär att det endast återstår cirka 15 200 tkr. Av dessa ska cirka 2 000 tkr finansiera SKI:s lokaler under den resterande kontraktstiden. Därutöver ska myndigheten finansiera pensionsersättningar för övertalig personal. Dessa kostnader varierar från individ till individ men kan i enskilda fall uppgå till närmare 2 000 tkr per person. Ett rimligt antagande är att dessa kostnader uppgår till cirka 5 000 tkr i det fall organisationskommittén går vidare med att avveckla personal som blir övertalig vid sammanläggningen. De ekonomiska medel som kan disponeras för verksamhet under andra halvåret 2008 och som inte redan är uppbundna av omställning, löner, avtal eller andra åtaganden blir därmed cirka 8 000 tkr. Detta kommer i sin tur att begränsa möjligheterna att genomföra den verksamhet som har planerats för den nya myndigheten under hösten 2008.

2.7 Kommitténs bedömning

Kommittén kan konstatera att de ingångsvärden som kommittén har att arbeta utifrån inte i alla stycken är förenliga med varandra. Att finansiera omställningskostnaderna inom ram leder till att den ökade satsning på tillsyn som beskrivs i direktiven först kommer att kunna genomföras efter 2010.

Kommittén kan vidare konstatera att det endast finns begränsade möjligheter att ekonomiskt effektivisera den administrativa verksamheten. Detta beror på att båda myndigheterna idag är tämligen svaga på det området. I det fortsatta arbetet handlar det om att kvalitetsutveckla de administrativa funktionerna.

Det kan också konstateras att trots omfattande vakanser på framför allt de administrativa befattningarna kommer myndigheterna att förbruka alla sina anslagsmedel för första halvåret.

Vid uppsägning av övertalig personal frigörs inte medel förrän uppsägningstiden gått ut. Statligt anställda har en dubbel uppsägningstid i förhållande till LAS, vilket i många fall innebär en uppsägningstid om tolv månader. För de som kan komma att erhålla pensionsersättning faktureras kostnaderna fram till dess att de uppnått pensionsåldern, dvs 65 år.

De effektiviseringar som kan komma att uppstå i kärnverksamheten går idag inte att bedöma. Kommittén har för avsikt att återkomma i slutrapporten och redovisa sin syn i detta avseende.

Kommitténs slutsats är att de medel för kärnsäkerhetsforskning som idag är bundna av riksdagen måste kunna användas av den nya myndigheten även för annan verksamhet.

För att kunna hantera omställningen inom ram bör anslagskonstruktionen under utgiftsområde 6 medge en hög flexibilitet för den nya myndigheten när det gäller disponeringen av medlen. Kommittén förordar därför en anslagskonstruktion som innebär att alla resurser under utgiftsområde 6 samlas i ett anslag utan anslagsposter och att regeringen i ett anslagsvillkor anger hur mycket medel myndigheten får förbruka för forskning och teknisk stödverksamhet.

Avslutningsvis konstaterar kommittén att fem självständiga aktörer - SKI, SSI, den nya myndigheten, organisationskommittén samt avvecklingskommittén - ska dela på en och samma ekonomiska ram under år 2008. Som tidigare har påvisats ger detta upphov till en betydande osäkerhet i den ekonomiska planeringen under hösten 2008. Enda sättet att nu kompensera för denna osäkerhet är att skapa en ökad flexibilitet i disponeringen av anslagen under det sista halvåret 2008.

3 Förslag till anslag för Strålsäkerhetsmyndigheten för perioden den 1 juli - 31 december 2008.

3.1 Sammanställning av förslag till anslag

3.1.1 Anslag utgiftsområde 6

Kommittén föreslår att regeringen styr den nya myndigheten utifrån ett förvaltningsanslag som ska täcka driften av den nya verksamheten och att anslaget kompletteras med ett villkor för hur mycket forskning och teknisk stödverksamhet som myndigheten får bedriva. Kommittén menar samtidigt att anslagskonstruktionen för myndighetens anslag under utgiftsområde 6 från 2009 och framåt bör delas upp i två anslagsposter enligt alternativ 2 nedan.

Alternativ 1 förvaltningskostnader (Ramanslag)

Förvaltningskostnader 160 064 tkr

Villkor: Av anslaget får högst 40 000 tkr användas för forskning och tekniskt stöd.

I det fall regeringen föredrar att styra myndigheten med ett anslag med anslagsposter föreslår kommittén att anslag beviljas enligt följande principiella uppdelning

Alternativ 2 förvaltningskostnader (Ramanslag)

Ap 1, Förvaltningskostnader	120 064 tkr
Ap.2 Forskning och tekniskt stöd	40 000 tkr

3.1.2 Anslag utgiftsområde 7

Reformsamarbete Östeuropa

ap. X Reformsamarbete Östeuropa (ram)	14 240 tkr
---------------------------------------	------------

3.1.3 anslag utgiftsområde 20

Internationellt reformsamarbete med Ryssland

ap. X Internationellt miljö- och kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland (ram)	24 250 tkr
--	------------

3.2 Detaljerad beskrivning av förslag till anslag

3.2.1 Utgiftsområde 6

Alternativ 1

I nedanstående tabell 1 framgår kommitténs förslag till anslag för förvaltningskostnader utan anslagsposter. Utgångspunkt för förslaget är summan av anslag 34:1 Ap 3 och 4 samt anslaget 34:2 Ap 2 och 3 samt anslag 34:3 Ap 2 och 3 i respektive myndighets regleringsbrev.

I anslutning till tabellen har också lämnats en bedömning av vilka kostnader som uppkommer under halvåret i anledning av avveckling av SKI och SSI. Se även avsnitt xx.

Anslag förvaltningskostnader ram	tkr
Ap 1, Förvaltningskostnader	160 064
Summa anslag*	160 064

Bedömd kostnad för avveckling 2008	7300
Summa	167 764

*Eventuella underskott/överskott från SKI och SSI skall övertas av myndigheten är inte medräknade

Alternativ 2

I nedanstående tabell 2 framgår kommitténs förslag till anslag för förvaltningskostnader med två anslagposter. Utgångspunkt för förslaget är summan av anslag 34:1 Ap 3 och 4 samt anslaget 34:2 Ap 2 och 3 samt anslag 34:3 Ap 2 och 3 i respektive myndighets regleringsbrev.

I anslutning till tabellen har också lämnats en bedömning av vilka kostnader som uppkommer under halvåret i anledning av avveckling av SKI och SSI. Se även avsnitt 2.4.

Anslag förvaltningskostnader ram	tkr
Ap 1, Förvaltningskostnader	120 064
Ap.2 Forskning	40 000
Summa anslag*	159 764

Bedömd kostnad för avveckling 2008	7 300
Summa	167 764

*Eventuella underskott/överskott från SKI och SSI skall övertas av myndigheten är inte medräknade

3.2.2 Utgiftsområde 7

Av tabell 3 framgår förslag till anslag reformsamarbete i Östeuropa. Utgångspunkt för förslaget är summan av anslag 49:1 Ap 3 och 4 i respektive myndighets regleringsbrev.

Dessa anslagposter är i sin helhet avsatta för myndigheterna. Kommittén anser dock att samma princip som för övriga anslag skall gälla, dvs att halva anslaget tillförs Strålsäkerhetsmyndigheten och att eventuella underskott/överskott från SKI och SSI skall övergå till myndigheten. Kommittén bedömer att de avvecklingskostnader som är att hänföra till detta anslag är så pass små att dessa får täckas inom ramen för anslaget för kärnsäkerhetssamarbete.

Reformsamarbete Östeuropa	tkr
Ap 3, Strålsäkerhetsmyndigheten	8 370
Summa anslag*	8 370

Bedömd kostnad för avveckling 2008	-
Summa	8 370

3.2.3 Utgiftsområde 20

Av tabell 4 framgår förslag till anslag för kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland. Utgångspunkt för förslaget är summan av anslag 34:14 Ap 5 och 6 i respektive myndighets regleringsbrev.

I anslutning till tabellen har också lämnats uppgift om utredningens bedömning av vilka kostnader som uppkommer under halvåret i anledning av avveckling av SKI och SSI. Se även avsnitt xx.

Anslag för kärnsäkerhetsarbete Ryssland	tkr
Ap 1, Strålsäkerhetsmyndigheten	23 550
Summa anslag*	23 550

Bedömd kostnad för avveckling 2008	700
Summa	24 250

Eventuella underskott/överskott från SKI och SSI skall övertas av myndigheten är inte medräknade

3.2.4 Utgiftsområde X

I Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2008 framgår att SSI disponerar 1 000 tkr avseende hela 2008 för omhändertagande av visst historiskt avfall (anslag 34:4 Ap 4).

Anslagsposten föreslås hanteras på motsvarande sätt som anslagen för reformsamarbete. Tabell 5

Sanering och återställning av förorenade områden	tkr
Ap 4, Strålsäkerhetsmyndigheten	500
Summa anslag	500

Bedömd kostnad för avveckling 2008	-
Summa	500

3.4 Finansiella villkor

3.4.1 Anslagskrediter

Kommittén bedömer att den nya myndigheten bör ha relativt stora anslagskrediter. Detta mot bakgrund av att den osäkerhet som råder om

kostnader som kan uppkomma i samband med sammanläggningen. Av tabell 6 framgår förslag till krediter på respektive anslag.

Anslag/ap	Anslagskredit
Anslag förvaltningskostnader ram	
Ap 1, Förvaltningskostnader	6 000
Ap.2 Forskning	2 000
Anslag för kärnsäkerhetsarbete Ryssland	
Ap 1, Strålsäkerhetsmyndigheten	2 000
Reformsamarbete Östeuropa	
Ap 3, Strålsäkerhetsmyndigheten	250
Summa krediter	10 250

3.4.2 Investeringar/Låneramar

Den nya strålsäkerhetsmyndigheten kommer att behöva göra relativt stora nyinvesteringar i samband med etablering av myndigheten.

Dessutom har befintliga myndigheter relativt stora investeringar som i allt väsentligt beräknas att gå över i den nya myndigheten

Kommittén bedömer att den nya myndigheten behöver ha en låneram som uppgår till 42 000 tkr, detta framgår i tabell 7.

Tabell 7 Låneram

Anslag förvaltningskostnader ram, Ap 1	Investeringar (tkr)
Lån övertaget från SKI	1 900
Lån övertaget från SSI	24 000
Nya investeringar	20 400
Avskrivningar övertagna lån	-2 800
Avskrivningar nya lån	-1 500
UB 2008-12-31	42 000

Nya investeringar avser bland annat hemsida, grafisk profil, IT och ekonomisystem.

3.4.3 Räntekontokredit

Kommittén föreslår en räntekontokredit som uppgår till 10 000 tkr. Strålsäkerhetsmyndigheten behöver en relativt hög räntekontokredit för att klara svängningar i avgiftsfinansierad verksamhet och uppbyggnad av immateriella anläggningstillgångar.

3.4.4 Bemyndiganden

Den nya myndigheten kommer att i stort överta de långsiktiga åtaganden som SKI och SSI gjort inom ramen för forskning och utvecklingsarbete och stöd till Östeuropa. Av tabell 8 framgår en sammanvägd bedömning av åtagandenas storlek inklusive de nya åtaganden som beräknas göras under perioden juli-december 2008 samt hur de infrias under period 2009-2011.

Tabell 8 Bemyndiganden

Anslag förvaltningskostnader	Åtaganden 2008	Infrias 2009	Infrias 2010	Infrias 2011
Ap.2 Forskning				
Från SKI	35 000			
Från SSI	11 000			
Nya åtaganden 1/7-31/12	37 000			
Infriade åtaganden från SKI, SSI 1/7-31/12	-26 000			
Summa	57 000	-32 000	-22 000	-3 000
Anslag för kärnsäkerhetsarbete Ryssland				
Ap 1, Strålsäkerhetsmyndigheten				
Från SKI	18 000			
Från SSI	0			
Nya åtaganden 1/7-31/12	15 000			
Infriade åtaganden från SKI 1/7-31/12	-10 000			
Summa	23 000	-16 000	-4 000	-1 000
Reformsamarbete Östeuropa				
Ap 3, Strålsäkerhetsmyndigheten				
Från SKI	3 000			
Från SSI	0			
Nya åtaganden 1/7-31/12	1 000			
Infriade åtaganden från SKI 1/7-31/12	-1 000			
Summa	3 000	-2 400	-400	-200

3.4.5 Intäkter som får disponeras

Strålsäkerhetsmyndigheten kommer att bedriva verksamhet där intäkterna får disponeras. Det rör sig om viss tillståndsprövning, informationsverksamhet samt viss uppdragsverksamhet inom ramen för östsamarbetet. Kommittén bedömer att intäkterna kommer att uppgå till totalt cirka 5 300 tkr. I tabell 9 framgår bedömda intäkter och kostnader för denna verksamhet.

Tabell 9 Avgiftsbelagd verksamhet som disponeras

Avgiftsbelagd verksamhet	Investeringar (tkr)
Övrig tillståndsprovning	
Resultat från SKI	800
Intäkter 1/7-31/12	3 000
Kostnader 1/7-31/12	-3 200
Ackumulerat resultat 31/12	600
Uppdragsverksamhet	
Resultat från SKI	-700
Intäkter 1/7-31/12	1 700
Kostnader 1/7-31/12	-1 650
Ackumulerat resultat 31/12	-650
Utbildning	
Resultat från SSI	-250
Intäkter 1/7-31/12	400
Kostnader 1/7-31/12	-350
Ackumulerat resultat 31/12	-200
Resultat totalt 31/12	-250

3.4.6 Budget anslag

I tabell 10-14 framgår budget för Strålsäkerhetsmyndighetens anslag. Ingående balans i driftbudgeten består av underskott från SKI och SSI till vardera drygt 1 000 tkr och kostnader från utredningen till cirka 3 500 tkr. För anslagen för reformsamarbete förväntas att ett överskott från SKI och SSI förs över till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Tabell 10 Budget driftanslag

	Belopp (tkr)
Tillgängliga medel	
Ap 1 Förvaltning överfört från utredning, SKI/SSI	-5 650
Ap 1 Förvaltning tilldelade medel	127 364
Prognostiserade intäkter	2 600
Intäkter granskning	3 100
Summa tillgängliga medel	127 414
Budget kostnader	
Löner	-80 800
Lokalhyra	-10 000
Övriga verksamhetskostnader	-24 000
Kapitalkostnader	-5 300
Avveckling	-7 300
Summa kostnader	-127 400

Saldo	14
--------------	-----------

Tabell 11 Budget forskning

	Belopp (tkr)
Tillgängliga medel	
Ap 2 Forskning överfört från SKI och SSI	0
Ap 2 Forskning tilldelade medel	40 000
Summa tillgängliga medel	40 000
Budget kostnader	
Uppdrag	-31 000
Transfereringar	- 8 000
Övriga verksamhetskostnader	-1 000
Summa kostnader	-40 000
Saldo	0

Tabell 12 Budget reformsamarbete Östeuropa

	Belopp (tkr)
Tillgängliga medel	
Ap 3 Strålsäkerhetsmyndigheten överfört från SKI och SSI	2 000
Ap 3 Strålsäkerhetsmyndigheten	8 370
Summa tillgängliga medel	10 370
Budget kostnader	
Löner	-1 000
Uppdrag	-300
Transfereringar	-8 900
Övriga verksamhetskostnader	- 170
Summa kostnader	-10 370
Saldo	0

Tabell 13 Kärnsäkerhetssamarbete Ryssland

	Belopp (tkr)
Tillgängliga medel	
Ap 1 Strålsäkerhetsmyndigheten överfört från SKI och SSI	6 000
Ap 1 Strålsäkerhetsmyndigheten	24 250
Summa tillgängliga medel	30 250
Budget kostnader	
Löner	-3 500
Uppdrag	-700
Transfereringar	-25 650
Övriga verksamhetskostnader	- 400

Summa kostnader	-30 250
Saldo	0

Tabell 14 Sanering och återställning av förorenade områden

	Belopp (tkr)
Tillgängliga medel	
Ap 4 Strålsäkerhetsmyndigheten, överfört från SSI	0
Ap 4 Strålsäkerhetsmyndigheten	500
Summa tillgängliga medel	500
Budget kostnader	
Uppdrag	-500
Summa kostnader	-500
Saldo	0

Organisationskommittén för strålsäkerhet

M 2007:05

Strålsäkerhetsmyndighetens budgetunderlag för perioden 2009-2011

1 Inledning

I denna bilaga redovisar kommittén Strålsäkerhetsmyndighetens budgetunderlag. Mot bakgrund av de mycket korta tidsförhållandena när det gäller att utarbeta detta underlag finns det stora osäkerheter i de beräkningar som redovisas.

Som grund för arbetet har kommittén använt de befintliga myndigheternas budgetunderlag för perioden 2008-2010. Den första delen av budgetunderlagsperioden, 2009 och till del 2010, kommer emellertid att präglas av omställningsarbetet. Under denna period kommer myndigheten även att belastas av omställningskostnader.

Kommittén kan vidare konstatera att det finns en rad områden som bör utredas vidare och som kan få ekonomiska konsekvenser för myndighetens verksamhet och anslag. Ett sådant är frågan om hur verksamheten ska finansieras och hur avgifter ska tas ut och på vilket sätt som dessa ska disponeras av myndigheten.

Dagens regelverk, som är anpassat för två olika myndigheter, behöver också förändras så att det går att bedriva en effektiv verksamhet i den nya myndigheten. Förändringar i regelverket kan leda till effektivare arbetsprocesser i myndigheten men också till att avgiftssystemen behöver ändras så att myndigheten inte debiterar samma tillståndshavare utifrån olika principer och med olika modeller för likartade uppgifter; något som riskerar att skapa osäkerheter både inom myndigheten och hos externa aktörer.

2 Förutsättningar och framtida behov

Den nya myndigheten kommer att befinna sig i en etableringsfas de två till tre första verksamhetsåren. Under denna period kommer myndigheten att formars, organisationen att etableras och arbetssätt och rutiner att utvecklas; allt detta för att den nya myndigheten och samhället ska kunna dra nytta av de synergier som går att finna i sammanläggningen. Därutöver kommer kostnader för personalomställning att belasta myndigheten de närmast kommande åren.

Regeringen har i direktiven till utredaren angivit att sammanläggningen ska genomföras inom nuvarande ekonomiska ramar. Konsekvenserna av denna begränsning blir att förutsättningarna för att bedriva tillsyn och handlägga tillståndsärenden påverkas negativt. Därutöver kommer begränsningarna i utrymmet för att bedriva kunskapsutveckling genom forskning att kunna få negativa konsekvenser på medellång sikt.

Den nya myndigheten kommer att samlokaliseras på Solna strandväg 96, vilket innebär att de totala hyreskostnaderna kommer att minska med cirka 3 000 tkr fram till 2010; detta jämfört med de nuvarande myndigheternas hyreskostnader. Därefter kommer eventuellt ytterligare ytor att kunna hyras av myndigheten i syfte att skapa flexibilitet för myndighetens framtida utveckling. Detta kommer dock att innebära en mindre ökning av lokalkostnaderna.

Behov av investeringar

Organisationskommittén gör bedömningen att investeringsbehovet för myndigheten är omfattande den kommande budgetunderlagsperioden. Utöver investeringar som en konsekvens av sammanläggningen motsvarande cirka 20 000 tkr finns det ett behov av investeringar i verksamheten.

Dessa investeringar handlar i huvudsak om att etablera IT-system för att skapa rationellare hantering av händelserapportering från de kärntekniska anläggningarna och att utveckla hanteringen av tillståndsärenden. Men det finns även behov av att förnya de mätstationer som mäter gammastrålning och syftet med denna investering är att säkerställa tidig förvarning vid utsläpp av radioaktivitet.

Behov av anslagsmedel

Organisationskommittén gör bedömningen att de anslag som tilldelas myndigheten med nuvarande inriktning kommer att leda till en generellt försämrad verksamhet vad avser myndighetens nationella verksamhet under budgetunderlagsperioden. Kommittén anser därför att ett resurstillskott motsvarande 24 000 tkr bör tillskjutas myndigheten i en trappa med en årlig höjning med 8 000 tkr.

Genom att tillföra mer resurser enligt organisationskommitténs förslag skapas förutsättningar för satsningar på tillsyn av de kärntekniska anläggningarna och tillsyn inom hälso- och sjukvården. Tillförda resurser skapar dessutom förutsättningar för att hantera det amorteringsbehov som uppstår till följd av de omfattande investeringar som beskrivits ovan.

Ett resurstillskott till myndighetens förvaltningskostnader leder vidare till att de resurser som kan avsättas till forskning och tekniskt stöd kan bibehållas på 2007 års nivå. Organisationskommittén bedömer att detta i dagens läge är en rimlig nivå när det gäller forskningen inom det kärntekniska området.

När det gäller behovet av resurser inom strålskyddsområdet har kommittén uppfattat att det kan finnas behov av ytterligare satsningar men kommittén konstaterar samtidigt att beslutsunderlaget i denna fråga ännu är osäkert.

3 Kärnverksamhet

Här följer en mer detaljerad beskrivning av verksamheten uppdelat på verksamhetsgrensnivå.

3.1 Verksamhetsgrenen Strålskydd

Allmänt strålskydd

Inom industri, universitet och högskolor utnyttjas joniserande strålning inom en mängd olika områden. Genom föreskrifter, inspektioner, utbildning och information verkar SSI för att dessa verksamheter bedrivs på ett sätt som är förenligt med en säker strålmiljö för arbetstagare och allmänhet.

Kraven har skärpts bl.a. på grund av händelsen den 11 september och ett ökat terroristhot, vilket medför att SSI i enlighet med EU-direktiv skärpt kraven på dokumentation, fysiskt skydd m.m. i sina föreskrifter. De ökade kraven har medfört en avsevärd arbetsbelastning för myndigheten.

SSI har i en skrivelse till regeringen, 2006/1290-001, begärt att strålskyddslagen ändras så att SSI kan ta in uppgifter om stråldoser till flygande personal i verksamhet som inte utgör verksamhet med strålning och utöva tillsyn på området. Detta är nu genomfört och det återstår att föreskriva om rapportering och utveckla tillsynen inom detta område.

Strålskydd inom hälso- och sjukvården

På Sverige drygt 250 sjukvårdsinrättningar utförs årligen fem miljoner röntgenundersökningar, 100 000 nukleärmedicinska undersökningar och 23 000 patienter får strålbehandling. För att verksamheten ska kunna bedrivas under goda strålskyddsförhållanden krävs att hälso- och sjukvården har väl utvecklade kvalitetssystem och personal med hög kompetens inom strålskyddsområdet.

Den tekniska utvecklingen inom hälso- och sjukvården går mycket snabbt. Röntgenutrustningar är i dag 10 till 15 gånger kraftfullare än för bra några år sedan. Detta medför att patienter som genomgår olika typer av diagnostiska undersökningar och interventioner inte bara riskerar att få cancer senare i livet utan också att få akuta strålskador.

Även nukleärmedicinen genomgår en snabb utveckling, antalet PET-undersökningar, där mycket höga aktiviteter av kortlivade radioaktiva ämnen används, ökar kraftigt. En fördubbling under de kommande 5-åren förväntas.

Inspektioner och utredningar har visat att det finns omfattande brister på detta område. Särskilt inom strålbehandlingen kan konsekvenserna bli stora, nyligen avslöjades att 700 patienter på ett sjukhus i Frankrike fått för höga stråldoser, felbehandlingen ledde till att fyra dog och att åtskilliga patienter fått mycket svåra skador.

SSI har idag resurser att inspekterar ett till två landsting per år, vilket innebär att varje vårdinrättning besöks högst vart tionde år. För en god måluppfyllelse och ett säkert strålskydd krävs en fördubblad inspektionsfrekvens.. Med ökade resurser skulle den nya myndigheten dessutom kunna utföra uppföljande inspektioner för att säkerställa en varaktig förbättring i det dagliga sjukvårdsarbetet.

Tillsynen av strålskyddet inom tandvården har prioriterats ned de senaste årtiondena. Det finns idag cirka 8000 röntgenutrustningar inom tandvården, dessa är avgiftsbefriade. Under senare år har den odontologiska verksamheten genomgått flera förändringar. Vid röntgenundersökningar av tänderna har filmen byts ut mot digitala bildmottagare, mer avancerade undersökningar som datortomografi utförs av tandläkare, även tandhygienister har börjat använda röntgen i sin verksamhet. Det finns också indikationer på att både barn och vuxna genomgår tandröntgenundersökningar utan klinisk indikation. Tillsynen av den odontologiska verksamheten är därför i behov av en förstärkning.

För att förstärka tillsynen av tandvården behöver ytterligare medel tillföras verksamheten. Strålsäkerhetsmyndigheten kommer att påbörja en studie av förhållandena inom tandvården samt av hur en utökad tillsyn ska kunna finansieras med avgifter.

Yrkesexponering för elektromagnetiska fält

Arbetsmiljöverket har idag ansvar att reglera elektromagnetiska fält, EMF, på arbetsplatser. SSI har motsvarande ansvar för allmänhetens exponering. På arbetsplatser finns tillfällen när arbetstagare verkligen löper risk att utsättas för så höga exponeringar av EMF att skadliga hälsoeffekter kan befaras. Arbetsmiljöverket avsätter idag endast begränsade resurser för tillsyn av strålskydd mot EMF på arbetsplatser. Strålsäkerhetsmyndigheten kommer att ha kompetens och vissa resurser för att bedriva även denna tillsyn. Genom att samla ansvaret skapas förutsättningar för att upprätthålla en kritisk massa av personal för att bedriva denna typ av tillsyn samtidigt som vissa effektivitetsvinster kan uppstå.

Om verksamheten samlas på en myndighet skapas också förutsättningar för att implementera det nya EG-direktiv om EMF på arbetsplatser som kommer att börja gälla 2012. Direktivet innebär ett stort merarbete för den ansvariga centrala myndigheten under åren närmast före och efter 2012. För att möta kraven i direktivet kommer den eller de ansvariga myndigheterna att behöva resursförstärkning.

Skydd mot naturlig joniserande strålning

Arbetsmiljöverket har också ansvar att reglera radon på arbetsplatser (inklusive gruvor). Verket ägnar idag mycket lite tid åt detta; de har enligt egen uppgift i stort sett ingen verksamhet alls på området. Även inom detta område skulle en samordning av Strålsäkerhetsmyndighetens och Arbetsmiljöverkets resurser kunna göra strålskyddet effektivare. Källorna till radonexponering i bostäder och på arbetsplatser är desamma. Riskerna är i båda fallen att människor utvecklar lungcancer. Med undantag för gruvor och annat underjordsarbete är exponeringsnivåerna i bostäder och på arbetsplatser ungefär likartade. Detta är ett område som idag är eftersatt och satsningar kräver ytterligare resurser.

3.2 Verksamhetsgrenen Säker kärnkraft

Effekthöjningar i kärnkraftverken

Den nya myndigheten kommer att ta över det omfattande arbete som SKI påbörjat när det gäller prövningar och granskningar av planerade effekthöjningar. Samtidigt genomgår de kärntekniska anläggningarna

omfattande moderniseringar, bl.a. digitaliseras idag vissa säkerhets-system. Detta ställer krav på att den nya myndigheten utvecklar sin kompetens inom detta område.

Arbetet med att granska redovisade åtgärder för att uppfylla tillståndsvillkor avseende medgivna effekthöjningar beräknas fortsätta under flera år framöver och kommer att kräva stora insatser av myndigheten. Det finns en uppenbar risk för att myndigheten inte kommer att ha förmåga att svara upp mot de krav som industrin ställer på rimliga handläggningstider för dessa ärenden. Långa handläggningstider leder till att effekthöjningarna försenas med negativa konsekvenser för industrin och i förlängningen för konsumenterna.

Tillsyn

Parallellt med detta krävs avsevärda insatser för de återkommande säkerhetsprövningar som ska göras av samtliga kärnkraftverk. Den 25 juli 2006 inträffade en kortslutning i ett ställverk vid Forsmarks kärnkraftverk som medförde komplexa följdhändelser i anläggningen. Utöver rent tekniska brister konstaterade SKI brister i ledning och styrning av anläggningen. Forsmarks kraftgrupp AB är därför tillsvidare föremål för särskild tillsyn. Denna händelse har även medfört ett omfattande utrednings- och analysarbetet som berör samtliga kärnkraftverk. Enligt SKI:s bedömning, som redovisades i budgetunderlaget för 2008-2010, kommer resurser att krävas under relativt lång tid framöver för att fortsatt hantera denna fråga samt frågor av mer generell karaktär som väckts i anslutning till händelsen. Kommittén delar denna uppfattning. Detta får till följd att det inte går att i någon större omfattning omfördela resurser från den normala tillsynsverksamheten till arbete med effekthöjningarna.

Den omfattande modernisering av de svenska kärnkraftverken, den planerade effekthöjningen vid befintliga kärnkraftverk, moderniseringarna av säkerhetssystemen vid dessa anläggningar och händelsen vid Forsmarksanläggningen låg till grund för SKI:s bedömning att det finns ett behov av att ytterligare förstärka tillsynen vid de kärntekniska anläggningarna, vilket lett till en begränsad resursförstärkning för SKI under 2007. Detta behov uppmärksammades också i regeringens direktiv till organisationskommittén. Kommittén gör dock bedömningen att ytterligare resurser behöver tillföras för att den nya myndigheten ska kunna utveckla tillsynen i linje med regeringens ambitioner.

3.3 Verksamhetsgrenen Säker hantering av radioaktiva ämnen

Tillståndsprövning av inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle

Svensk Kärnbränslehantering AB inkom i slutet av 2006 med en ansökan om att få uppföra en inkapslingsanläggning. Enligt nuvarande planer kommer denna ansökan att under 2009 följas av en ansökan om att få bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle. Prövningarna sträcker sig över flera år, vilket innebär att avgifter som tas in vid ansökningstillfället ska täcka myndighetens kostnader även för kommande år. Denna modell riskerar att skapa resursbrist hos myndigheten i det fall Svensk Kärnbränslehantering AB inte följer de uppsatta planerna. Orsaken till detta är att SKI idag, och Strålsäkerhetsmyndigheten efter den 1 juli 2008, behöver sätta av personal och ekonomiska resurser för att förbereda myndigheten på att ta emot ansökan och behandla den inom rimliga tidsförhållanden. Om tidpunkten för ansökan förskjuts, kommer avgiftsintäkten och resursförstärkningen inte att vara i fas. Det råder också osäkerheter kring vilka eventuella merkostnader för myndigheten utöver angiven avgift som kan uppstå i detta mycket komplicerade ärende. Icke kärntekniskt radioaktivt avfall.

I dag saknas ett system som garanterar att icke kärntekniskt radioaktivt avfall tas omhand på ett säkert sätt. Det saknas utpekade slutförvar för avfallet, och det finns oklarheter vad beträffar bl.a. ansvar och finansiering i samband med avfallets slutförvaring. SSI har under 2007 påbörjat arbetet med att utreda hur icke kärntekniskt radioaktivt avfall ska tas omhand. Detta arbete behöver fortsätta och kommer att kräva ökade resurser.

Fysiskt skydd

Arbete med att utveckla det fysiska skyddet kring de kärntekniska anläggningarna har pågått de senaste åren. Kommittén bedömer att det finns ett fortsatt behov av att vidareutveckla detta skydd och den tillsyn som hänger samman med detta.. Ett område som särskilt bör uppmärksammas är behovet av att se över informationssäkerheten vid anläggningarna.

Kärnavfallsekonomi

Strålsäkerhetsmyndigheten kommer att ha i uppgift att granska kostnadsberäkningar och avgiftsunderlag från kärnkraftsindustrin som rör fonderade medel samt lämna förslag på de avgifter som de betalningsskyldiga ska betala för att täcka kostnader för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet. Kommittén gör bedömningen att denna verksamhet behöver utvecklas vidare och att finansieringsmodellen bör utvärderas i slutet av budgetunderlagsperioden.

3.4 Verksamhetsgrenen Miljöövervakning

Myndigheten bedriver ett miljöövervakningsprogram för strålning med avseende på tillstånd och förändringar i den yttre miljön och i bebyggd miljö. Verksamheten ska kontinuerligt utvecklas för att kunna möta de krav som ställs utifrån en föränderlig omvärld. De närmaste åren kommer särskilt övervakning av elektromagnetiska fält att utvecklas och därmed kräva ökade insatser. Beroende på ambitionsnivå kan ytterligare resurser behöva tillföras för att genomföra denna utökning. Den förnyelse av gammastationer som är planerad berör även verksamhetsgrenen miljöövervakning men beskrivs under politikområdet Samhällets krisberedskap nedan.

3.5 Verksamhetsgrenen Metrologi

Riksmätplats

Myndigheten är riksmätplats för joniserande strålning. Detta innebär att myndigheten ska hålla normaler för joniserande strålning, utföra kalibreringar samt bedriva metrologiska och mättekniska FoU-projekt.

Ett investeringsbehov föreligger under perioden. En av bestrålningsutrustningarna måste bytas ut 2011 för att verksamheten ska kunna bedrivas. Utrustningen innehåller en radioaktiv strålkälla med en halveringstid på fem år, vilket innebär att 2011 är bestrålningsperioderna så långa att verksamheten inte går att fortsätta. En betydande kostnad uppstår när utrustningen avvecklas, eftersom den befintliga strålkälla måste tas omhand som radioaktivt avfall.

Radonkalibreringar

Kalibrering av instrument för mätning av radon i bostäder och på arbetsplatser har under många år utförts av SSI. Efterfrågan har senare år ökat kraftigt. Laboratoriet är idag i stort behov av upprustning. För att säkerställa kvaliteten har SSI föreslagit att radonlaboratoriet får status som riksmätplats. Om regeringen fattar ett sådant beslut, säkerställs förmågan att korrekt mäta radon i Sverige. Ett sådant beslut innebär dock att resurser måste tillföras myndigheten.

3.6 Verksamhetsgrenen Icke-spridning

Inom området icke-spridning finns angelägna uppgifter de närmaste åren. De safeguard-frågor som sammanhänger med prövning av inkapslings- och slutförvarsanläggningarna innebär till stora delar framtagande av nya krav. Det faktum att Sverige ligger långt framme när det gäller slutförvarsfrågor gör att myndigheten tilldrar sig stort internationellt intresse.

3.7 Verksamhetsgrenarna Reformsamarbete i Östeuropa och Internationellt reformsamarbete med Ryssland

Myndighetens utvecklingssamarbete med vissa länder i Östeuropa och Centralasien omfattar flera stora fleråriga projekt i Ryssland. Insatser i Ukraina och ytterligare länder i Centralasien är under uppbyggnad. Verksamheten omfattar både säkerhetsarbete i allmänhet och icke-spridningsfrågor. Verksamheten består i huvudsak av projektidentifiering, projektledning, uppföljning, utvärdering och rapportering. Verksamheten kommer att bedrivas utifrån angiven ambitionsnivå.

3.8 Politikområdet Samhällets krisberedskap

Arbetet med att utveckla krisberedskapen inom myndighetens ansvarsområde kommer att fortsätta med hög ambition. Åtgärder finansieras i huvudsak genom särskilda medel från Krisberedskapsmyndigheten, men kommer även att innebära vissa kostnader för den nya myndigheten. Ett viktigt utvecklingssteg är att foga samman SKI:s tidigare roll inom krisberedskapen med SSI:s. I detta arbete ser kommittén att myndigheten bl.a. behöver genomföra vissa investeringar i hård- och mjukvara för att skapa möjlighet att direkt överföra vissa drift- och tillståndsdata från kärntekniska anläggningar i en störnings- och haverisituation till myndighetens ledningscentral.

Arbetet som SSI har påbörjat med förnyelse av det nationella systemet för tidig varning för gammastrålning (gammastationsnätverket) ska fortsätta. Ersättning av den befintliga utrustningen ska bekostas av KBM-medel. Utöver investeringsbehoven medför arbetet med nedmontering, utbytet av de gamla gammastationerna och uppkopplingen till ett automatiskt datainsamlingssystem extra kostnader under några år. Därefter sjunker dock systemets driftskostnad.

Krisberedskapsmyndigheten har på regeringens uppdrag utvecklat ett webbaserat informationsdelningssystem för aktörer under en kris. Detta system är sedan något år i operativ drift. SSI har sedan länge ansvarat för utveckling och drift av ett liknande system, Generalen, för informationsdelning inom strålskyddsberedskapen.

Organisationskommittén anser inte att det finns skäl för staten att utveckla och driva två system. Huvudinriktningen bör därför vara att avveckla Generalen. Organisationskommittén anser därför att den nya myndigheten efter den 1 juli 2008 bör kontakta Krisberedskapsmyndigheten för att närmare diskutera formerna för avvecklingen av Generalen.

4. Kostnader och finansiering

4.1 Kostnader

I tabell 1 redovisas prognostiserade kostnader för Strålsäkerhetsmyndighetens för 2008 samt beräknade kostnader för perioden 2009 till 2011. Som nämnt tidigare i underlaget bedömer organisationskommittén att ett resurstillskott bör tillskjutas myndigheten. I beräkningarna ligger en årlig höjning av driftanslag med 8 000 tkr.

Tabell 1 Översikt finansiering av Strålsäkerhetsmyndighetens verksamhet (tkr)

Anm: I prognosen för 2008 ingår planerat underskott överfört från SKI, SSI samt driftkostnader från utredningen.

	2008 Prognos	2009 Beräknat	2010 Beräknat	2011 Beräknat
<i>Utgiftsområde 6</i>				
<i>Anslag förvaltningskostnader ram</i>				
Ap 1 Förvaltningskostnader	121 700	217 500	229 900	242 500
Ap 2 Forskning	40 000	96 000	97 900	99 900
<i>Utgiftsområde 7</i>				
<i>Reformarbete i Östeuropa</i>				
Ap 3 Strålsäkerhetsmyndigheten	10 400	17 000	17 400	17 800
<i>Utgiftsområde 20</i>				
<i>Kärnsäkerhetssamarbete Ryssland</i>				
Ap 1 Strålsäkerhetsmyndigheten	30 200	49 500	50 500	51 500
<i>Utgiftsområde X</i>				
<i>Sanering och återställning av förorenade områden</i>				
Ap 4 Strålsäkerhetsmyndigheten	500	1 000	1 000	1 000
Tillståndsavgifter	3 000	7 100	12 900	9 400
Uppdragsverksamhet inom östsamarbetet	2 000	4 000	4 000	4 000
Uppdragsverksamhet utbildning	400	800	800	800
Bidrag från SIDA	1 000	2 000	2 000	2 000
Bidrag från Kärnavfallsfonden	2 300	5 000	5 000	5 000
Övriga inkomster som disponeras	5 500	9 500	9 500	9 500
Summa	217 000	409 400	430 900	443 400

Övriga inkomster som disponeras avser bland annat intäkter av avgifter, övriga bidragsintäkter och finansiella intäkter.

Utöver det som anges i tabell 1, disponerar särskilda medel från Krisberedskapsmyndigheten ur anslag 7:5. För perioden 2008- 2010 beräknas 30 000 tkr disponeras per år.

4.2 Finansiering

Anslag/avgifter tillsyn

Utvecklingssamarbete

Utbildning

Tillståndsprövning

Tillsyn kärnavfallsekonomi medel från fond och anslag

Övriga intäkter t ex bidrag EU och räntor

Från Kärnavfallsfonden har regeringen redan beviljat 800 tkr per år, för år 2007 och 2008.

5. Investeringar i anläggningstillgångar

Den nya strålsäkerhetsmyndigheten kommer att behöva göra relativt stora nyinvesteringar i samband med etablering av myndigheten.

Dessutom har befintliga myndigheter relativt stora investeringar som i allt väsentligt beräknas att gå över i den nya myndigheten. Den nya myndigheten behöver ha en låneram som maximalt uppgår till 55 000 tkr, detta framgår i tabell 2.

Tabell 2 Uppgifter beträffande lån i Riksgäldskontoret (tkr)

	2008 Förslag	2009 Beräknat	2010 Beräknat	2011 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret / lån övertaget från SKI och SSI		39	53	46
	25 900	400	900	700
Beräknad nyupplåning	17 800	23 800	4 000	6 000
<i>varav för investering i immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>5 900</i>	<i>20 800</i>	<i>1 000</i>	<i>2 000</i>
Beräknad amortering	4 300	9 300	11 200	11 200
UB lån i Riksgäldskontoret	39 400	900	700	500
Beslutad/föreslagen låneram	42 000	55 000	48 000	42 000
Beräknad ränteutgift	1 040	2 200	2 400	2 000
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	4,0	4,0	4,0	4,0
Finansiering av räntor och amorteringar				
Utgiftsområde 6, anslag för förvaltningskostnader ap 1	5 340	11 500	13 600	13 200

Beräknad nyupplåning 2011 avser bland annat investering i bestrålningsutrustning.

I tabellen har inte medtagits de investeringar som finansieras med särskilda medel från Krisberedskapsmyndigheten.

6. Krediter

6.1 Krediter på räntekonto

Kredit på räntekonto föreslås bli 15 000 tkr. Strålsäkerhetsmyndigheten behöver en relativt hög kredit för att klara svängningar i avgiftsfinansierad verksamhet och uppbyggnad av immateriella anläggningstillgångar.

6.2 Anslagskredit på ramanslag

Den nya myndigheten bör ha en relativt stora anslagskrediter. Detta mot bakgrund av att den osäkerhet som råder om kostnader som kan uppkomma i samband med sammanläggningen. Av tabell 3 framgår förslag till krediter på respektive anslag.

Tabell 3 Förslag till krediter på respektive anslag (tkr).

Anslag förvaltningskostnader	
AP 1, Förvaltningskostnader	6 000
AP 2, Forskning	2 000
Anslag kärnsäkerhetsforskning Ryssland	
Ap 1, Strålsäkerhetsmyndigheten	2 000
Reformarbete Östeuropa	
Ap 3, Strålsäkerhetsmyndigheten	250
Summa krediter	10 250

7. Avgiftsbelagd verksamhet

7.1 Avgifter som inte disponeras

Avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten inte disponeras regleras i förordningen (1991:739), (1976:247) och (1976:247). Avgifterna skall finansiera myndighetens verksamhet och levereras till inkomsttitel 2511 och 2551. För perioden 2008-2011 beräknas avgifterna enligt tabell 4 nedan.

Tabell 4 Avgifter som inte disponeras av myndigheten (tkr)

Offentligrättslig verksamhet	Inkomst				
	-	2008	2009	2010	2011

	titel	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
<i>Tillsynsverksamhet</i>	2551	53 000	111 000	119 000	127 000
<i>Kärnsäkerhetsforskning</i>	2551	37 000	75 600	77 100	78 700
<i>Icke kärnteknisk verksamhet</i>	2511	0	11 300	11 500	11 800
<i>Kärnteknisk verksamhet</i>	2551	40 200	81 300	81 300	81 300
Summa		130 200	279 200	288 900	298 800

7.2 Avgifter som disponeras

Strålskyddsmyndighetens avgiftsbelagda verksamhet där myndigheten disponerar avgifterna rör övrig tillståndsprövning, uppdragsverksamhet inom östsamarbetet och uppdragsverksamhet för utbildningsinsatser. Avgifter för övrig tillståndsprövning är reglerade i förordningen (1991:739). Avgifterna ber enligt tabell 5 nedan.

Tabell 5 Avgifter som disponeras av myndigheten (tkr)

Avgiftsbelagd verksamhet	Ack res SKI/SSI 30/6-08	2008 Prognos	2009 Beräknat	2010 Beräknat	2011 Beräknat	Ack res t.o.m. 2011
<i>Övrig tillståndsprövning</i>						
Intäkter		3 000	7 100	12 900	9 400	
Kostnader		-3 200	-7 300	-13 100	-9 600	
Resultat	800	-200	-200	-200	-200	0
<i>Uppdragsverksamhet ösverksamhet</i>						
Intäkter		1 700	4 000	4 000	4 000	
Kostnader		-1 650	-3 850	-3 800	-3 700	
Resultat	-700	50	150	200	300	0
<i>Uppdragsverksamhet Utbildning</i>						
Intäkter		400	5 000	5 000	5 000	
Kostnader		-350	-4 900	-4 900	-5 000	
Resultat	-250	50	100	100	0	0
Resultat totalt	-150	-100	50	100	100	0

7. Bemyndiganden

Ram för driftanslag forskning ap 2 föreslås bli 59 000 tkr. För reformarbete i Östeuropa ap 3 föreslås ramen bli 6 000 tkr och för kärnsäkerhet i Ryssland ap 1 föreslås en ram på 30 000 tkr. Föreslagna ramar är i nivå med Statens kärnkraftinspektion och Statens

strålskyddsinstitutets ramar för 2007. Av tabell 6 framgår utfall och beräkningar.

Tabell 6 Bemyndiganden

	Från SKI/SSI	2008 Prognos	2009 Beräknat	2010 Beräknat	2011 Beräknat
Anslag förvaltningskostnader Kärnsäkerhetsforskning ap. 2					
Ingående åtaganden		46 000	57 000	59 000	59 000
+ Nya åtaganden		37 000	34 000	30 000	25 000
- Infriade åtaganden		-26 000	-32 000	-30 000	-30 000
Utestående åtaganden vid årets slut	46 000	57 000	59 000	59 000	54 000
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam		57 000	59 000	59 000	54 000
Reformarbete Östeuropa ap. 3					
Ingående åtaganden		3 000	3 000	6 000	6 000
+ Nya åtaganden		2 000	6 000	5 000	5 000
- Infriade åtaganden		2 000	-3 000	-5 000	-5 000
Utestående åtaganden vid årets slut	3 000	3 000	6 000	6 000	6 000
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam		5 000	6 000	6 000	6 000
Kärnsäkerhetssamarbete med Ryssland ap. 1					
Ingående åtaganden		18 000	23 000	30 000	30 000
+ Nya åtaganden		15 000	23 000	26 000	21 000
- Infriade åtaganden		-10 000	-16 000	-26 000	-23 000
Utestående åtaganden vid årets slut	18 000	23 000	30 000	30 000	28 000
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam		23 000	30 000	30 000	28 000